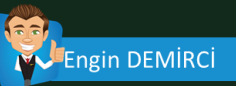

“8.
SINIF”

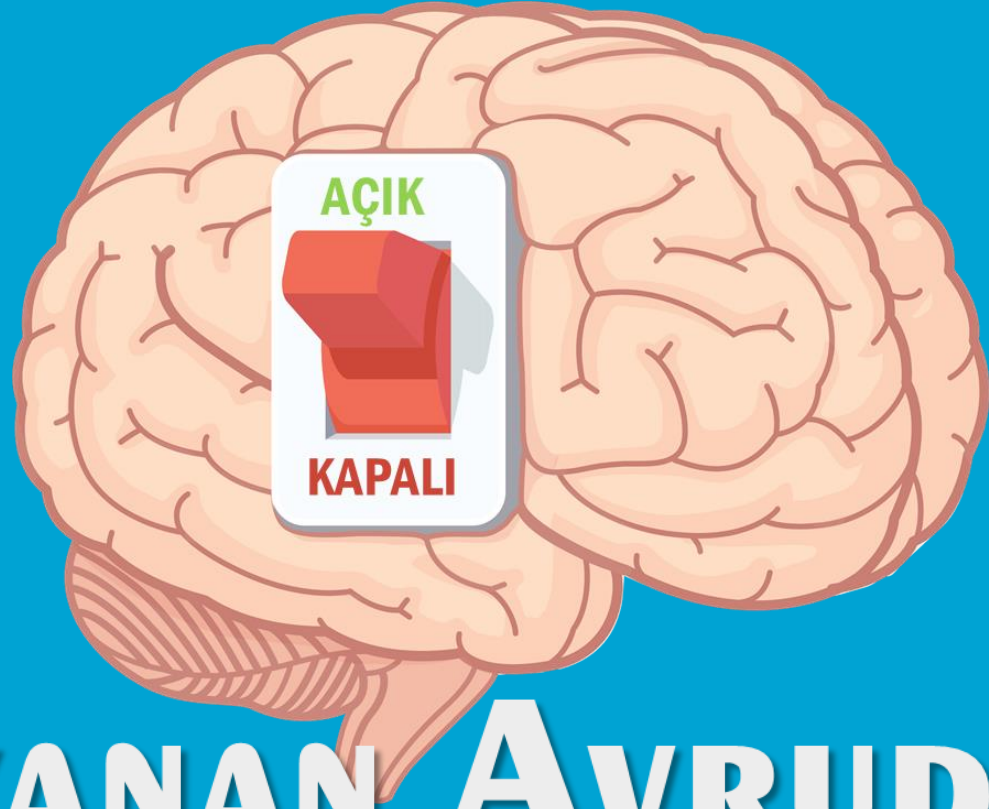
20. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ

Neler Öğreneceğiz?

Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin XX. yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu

Engin DEMİRCI

Uyanan Avrupa

Tarihçiler V-XV. yüzyıl Avrupa'sını tanımlamak için **"Orta Çağ Karanlığı"** tabirini kullanmışlardır. Bunun nedeni sizce ne olabilir?

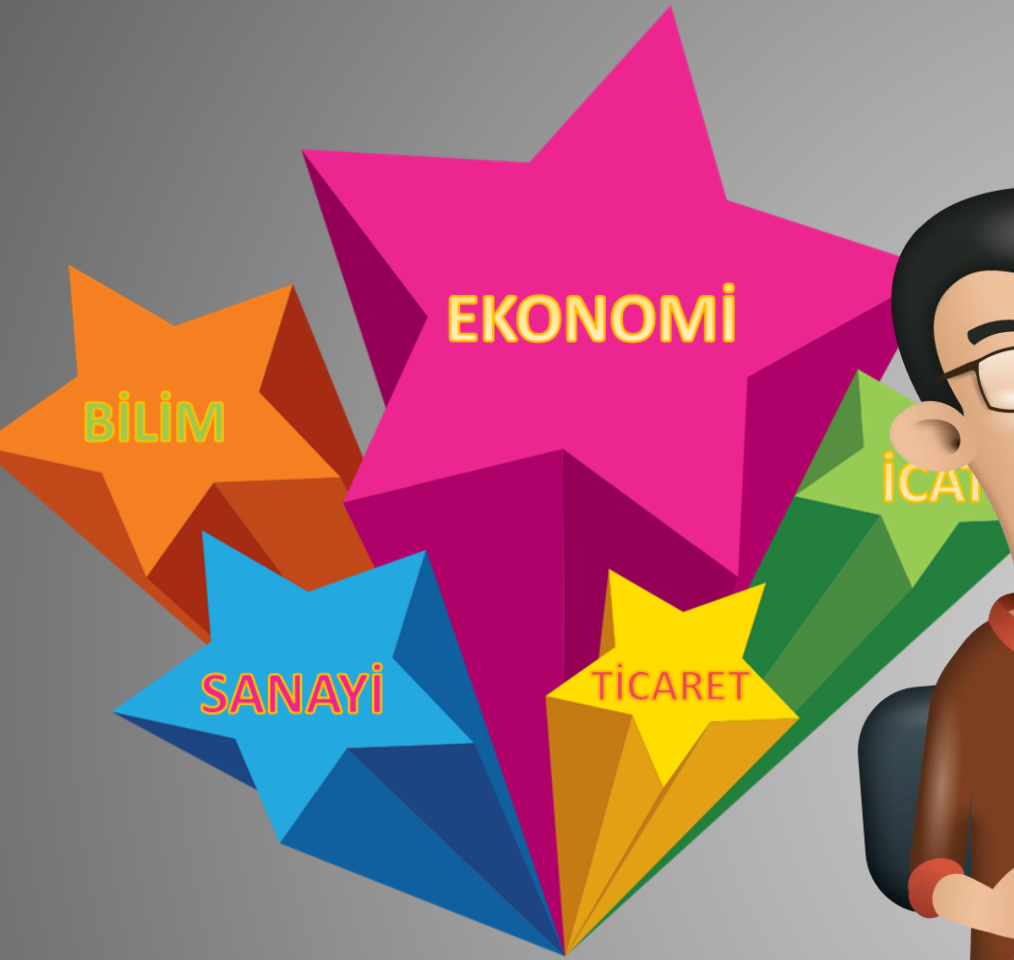

Avrupa XV.yy kadar Katolik kilisesinin ve kilisenin uyguladığı skolastik(Dogmatik,baskıcı)düşüncenin etkisi altındaydı.Bu durum Avrupa'da özgür düşünce ve bilimin gelişmemesine neden olmuştu. Bilimsel alanda çok geri kalan Avrupa için Ortaçağ Karanlık Dönem olarak adlandırılmıştır.

AKIL
BİLİM

UYANAN
AVRUPA

COĞRAFI KESİFLER

XV. yüzyılda Avrupalı devletlerin *yeni ticaret yolları bulmak* amacıyla okyanuslara açılmasıdır. Bu sayede yeni ticaret yolları, yeni kıtalar bulan Avrupalılar büyük *ekonomik atılım* gerçekleştirmişlerdir.

ZENGİNLEŞME

YENİDEN DOĞUŞ

RÖNESANS

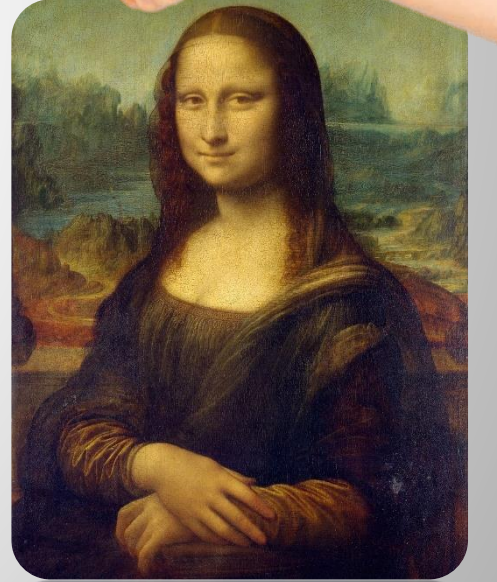
BİLİM
SANAT

Avrupa'da ekonomik kalkınmayla birlikte bilim, sanat ve edebiyat da hızla gelişti. Bu gelişmelerin yaşandığı döneme "*yeniden doğuş*" anlamına gelen Rönesans adı verildi. Rönesans'la akıl ve bilim ön plana çıktı ve dogmatik düşünceler sorgulanmaya başlandı.

DOĞMATİK DÜŞÜNCE

Her türlü inceleme ve eleştirmenin üstünde tutulan, doğruluğu denemesiz ve tartışmasız kabul edilen ve **değişmez** sayılan düşüncedir.

DÜZENLEME

REFORM

KATOLİK
KİLİSE

Tepkiler arttıkça *Katolik Kilisesi* toplum üzerindeki gücünü ve denetimini kaybetmeye başladı. Nihayet **REFORM** adı verilen sürecin ardından Katolik Kilisesi kendisini düzeltmek, siyasi ve ilmî alanlardan elini çekmek zorunda kaldı.

MARTIN LUTHER

BULUŞ/İCAT

AYDINLANMA ÇAĞI

**AKIL
BİLİM**

Tüm bu gelişmeler Katolik Kilisesinin etkisini azalttı. Katolik Kilisesinin baskısından kurtulan Avrupalılar, aklın ve bilimin rehberliğinde hızla gelişmeye ve aydınlanmaya başladılar. Aydınlanma Çağı denilen bu dönemde (XVII - XVIII. yüzyıllar) bilimsel gelişmeler de hız kazandı.

Newton

Copernik

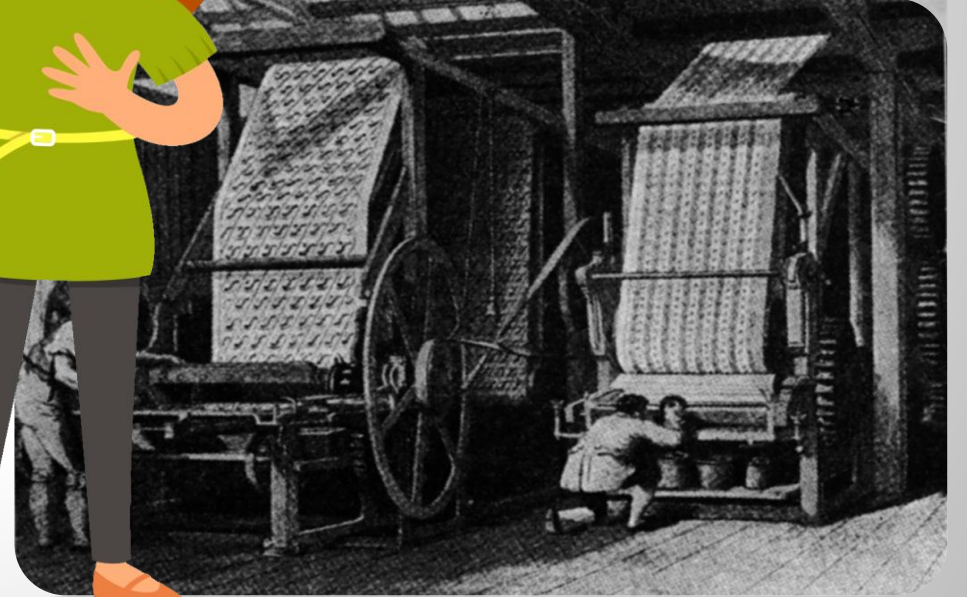
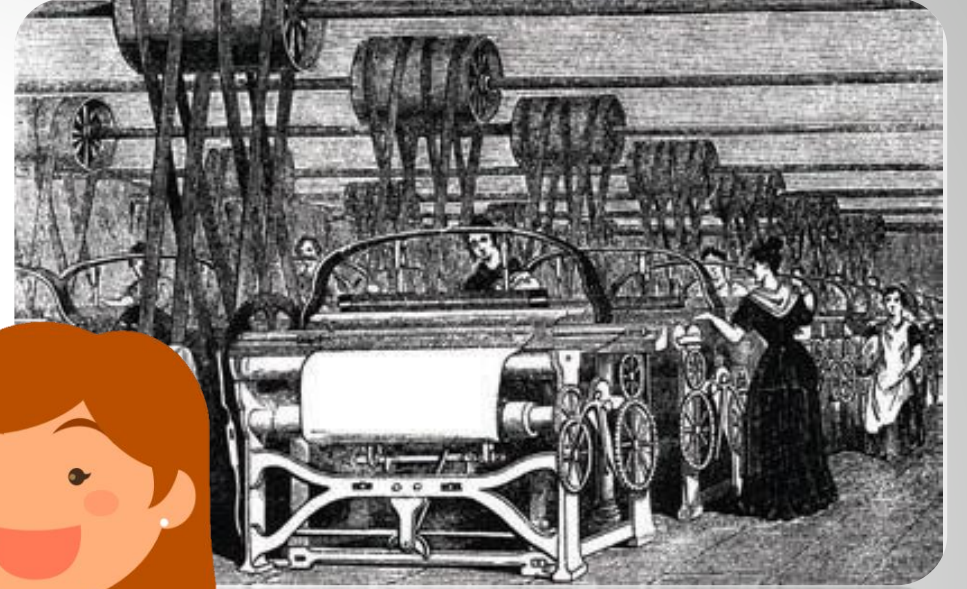
MAKİNANIN GÜCÜ

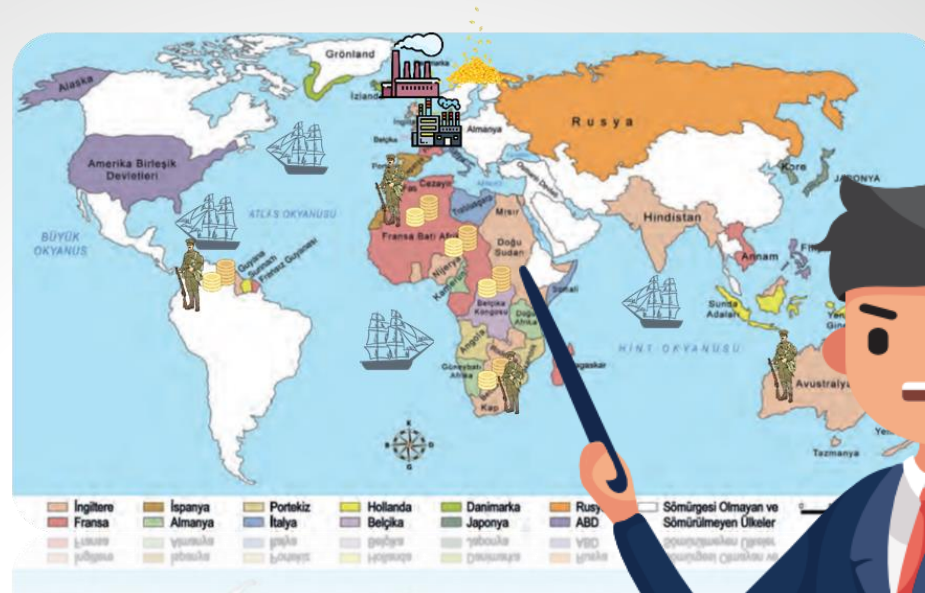
SANAYİ İNKILABI

ÜRETİM
FABRİKA

Avrupalı devletler zamanla *bilimsel bilgiyi teknolojiye aktarıp buhar gücüyle çalışan gemiler icat ettiler ve dokuma fabrikaları kurdular.* Böylece **SANAYİ İNKILABI** doğdu. Küçük üretim atölyelerinin yerini büyük fabrikalar, insan gücünün yerini makine gücü aldı.

Makineler sayesinde *üretim hızla arttı*. Artan üretimle birlikte ham madde ve pazar ihtiyacı da arttı. Avrupalı devletler ihtiyaç duydukları ham maddeyi henüz sanayileşmemiş ülkelerden karşılayıp ürettikleri ürünleri de aynı ülkelerde pazarladılar. Böylece **SÖMÜRGEÇİLİK** doğdu ve kısa sürede gelişti.

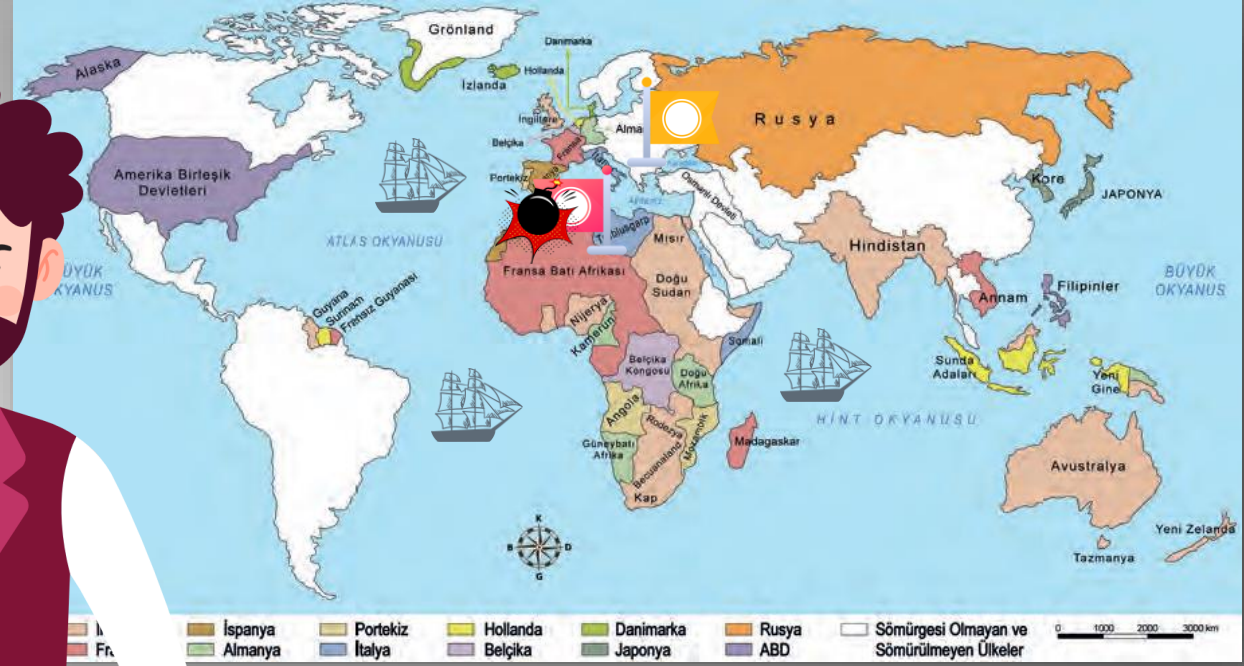
SÖMÜRGEÇİLİK

Bir devletin başka bir devlete ait olan *yer altı ve yerüstü* zenginlikleri ele geçirmesi, kullanmasıdır.

Sömürge yarışında başı çeken İngiltere "üzerinde güneş batmayan" geniş bir sömürge imparatorluğu kurdu. İngiltere'yi diğer Avrupalı devletler takip etti. Avrupalı devletler arasında başlayan sömürge yarışı *ham madde ve pazar rekabetini* de artırdı. Artan bu rekabet de I. Dünya Savaşı'na zemin hazırladı.

**PAZAR
HAMMADDE**

SARSI LAN OSMANLI

YENİLGİLER

?

1

XV. yüzyılın ortalarından itibaren hızla gelişen Osmanlı Devleti üç kıtaya yayılmış, hem karada hem denizlerde büyük bir güce ulaşmıştı. Ancak XVII. yüzyıla birlikte devlet ASKERÎ, siyasi ve ekonomik gücünü kaybetmeye başladı. Devlettaki kötü gidişatı durdurmak için yapılan ıslahat çalışmaları çeşitli nedenlerle başarısız oldu.

2

Yapılan savaşlar üst üste YENİLGİYLE sonuçlandı. Savaşlarla birlikte TOPRAK da kaybedildi. Savaş masrafları ekonomiyi iyice sarstı. Devletin giderleri artarken gelirleri azaldı. Yöneticiler devlet işleriyle yeterince ilgilenmedikleri için bu sorunlar gittikçe büyüdü.

SAVAŞ
MASRAFLARI

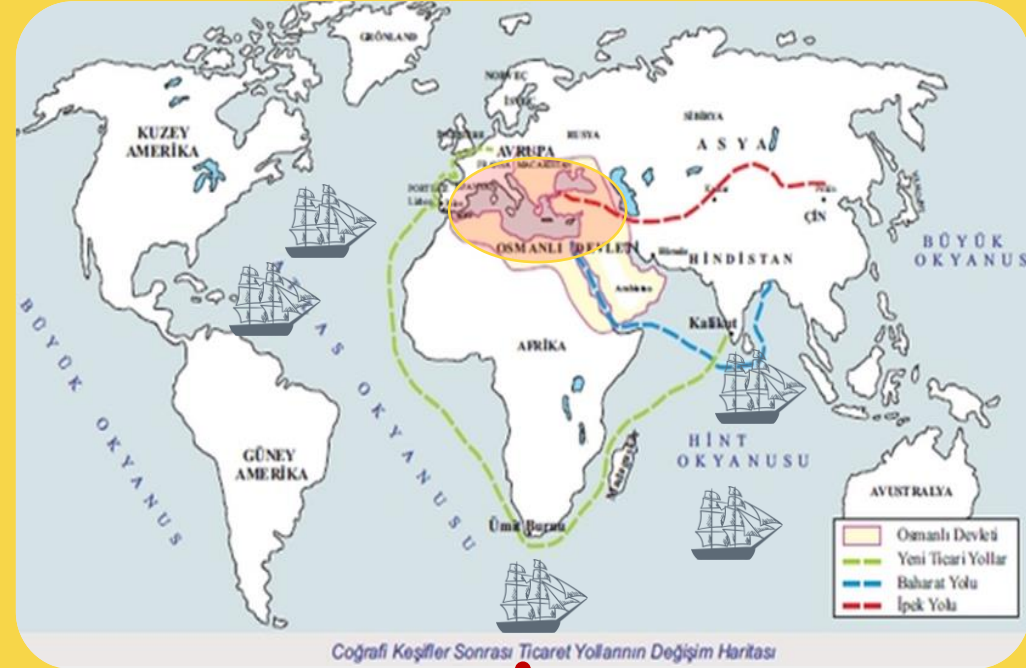

1

Avrupalı devletlerin gerçekleştirdiği Coğrafi Keşifler sonucu ticaret gemileri Akdeniz'den ayrılıp Atlas Okyanusu'na doğru kaydı. Bunun sonucunda Osmanlı Devleti'nin kontrolündeki İpek ve Baharat Yolları önemini, Akdeniz Ticareti de canlılığını yitirdi.

2

Osmanlı Devleti'nin gümrük gelirleri büyük ölçüde azaldı. Gümrük gelirlerini artırmak için uygulamaya konulan Kapitülasyonlar amacına hizmet edemediği gibi ekonomiye zarar vermeye başladı.

Coğrafi Keşifler Sonrası Ticaret Yollarının Değişim Haritası

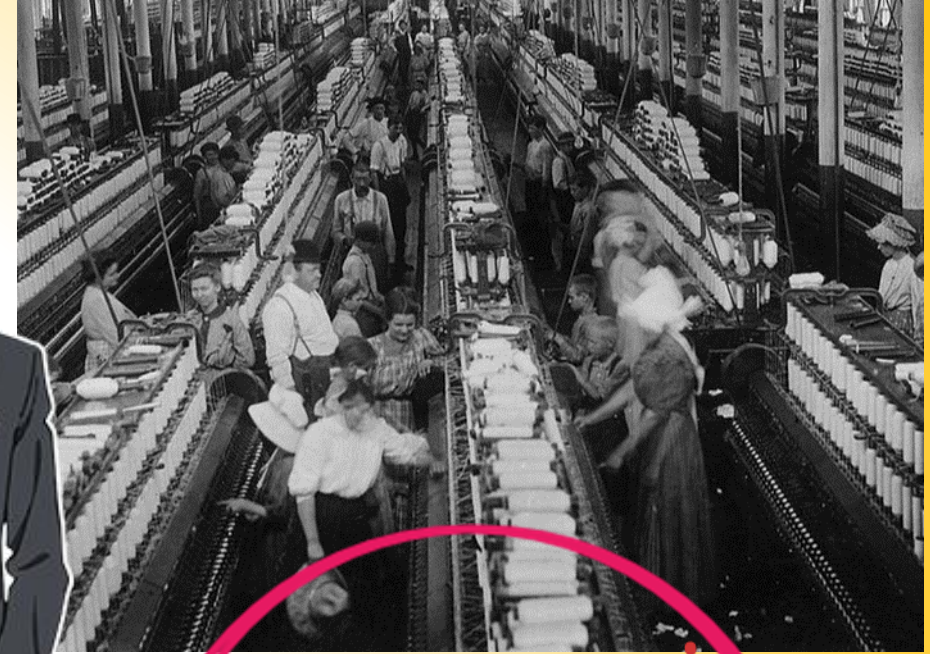

1

Avrupa'da gelişen Sanayi İnkılabı da Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkiledi. Sanayileşen Avrupalı devletler ürettikleri ürünleri kapitülasyonlar sayesinde Osmanlı ülkesine kolaylıkla ihraç ettiler. Osmanlı toprakları uluslararası ortak pazara dönüştü. Osmanlı pazarları Avrupa'dan gelen **UCUZ ÜRÜNLERLE** doldu. İnsanlar, ucuz ithal mallara yönelince malını satamayan yerli esnaf üretimini durdurdu. Böylece Osmanlı sanayisi yavaş yavaş çöktü.

2

Bu ve benzeri nedenlerle ekonomi daha da bozuldu. **DEVLET BÜTÇESİ SÜREKLİ AÇIK VERMEYE BAŞLADI.** Açığı kapatmak isteyen yöneticiler ya halktan toplanan vergilerin miktarını artırdılar ya da yeni vergiler koydular. Bu durum halkın tepkisine neden oldu.

1 XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alınarak giderler karşılanmaya çalışıldı. İlk kez KIRIM SAVAŞI sırasında alınan borçlar büyük oranda israf edildi. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelerek iflas etti.

Bunun üzerine alacaklı devletler Osmanlı yönetiminin çağrısıyla bir araya gelerek **Düyûn-u Umûmiye** adında uluslararası bir teşkilat kurdular (1881). Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat, vergileri topluyor ve alacaklı devletler arasında paylaşıyordu.

Osmanlı Devleti kapitülasyonlar ve Düyûn-u Umûmiye teşkilatının etkisiyle **ekonomik bağımsızlığını kaybetti**. Bu durum devletin siyasi bağımsızlığına da zarar verdi.

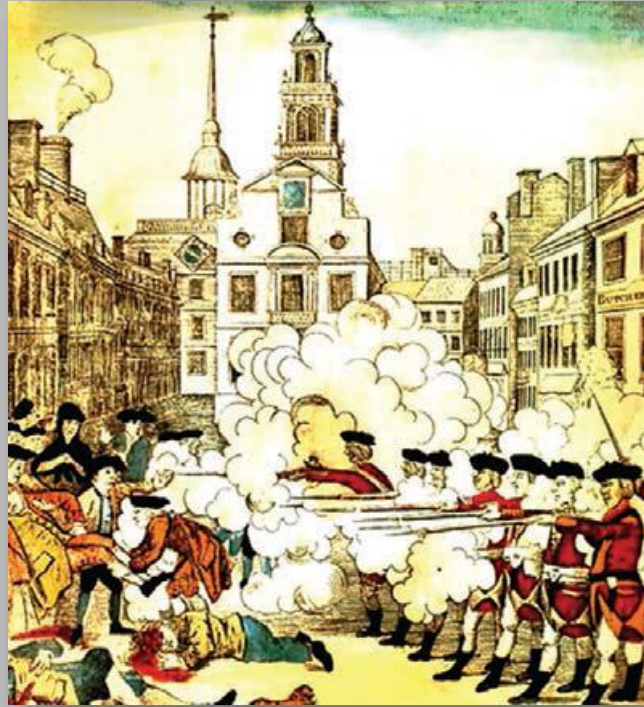
3

BORÇLAR BAĞIMSIZLIK

Fransız İhtilali'nin (1789) sonuçları da Osmanlı Devleti üzerinde etkili oldu. İhtilalle birlikte hürriyet, eşitlik, adalet ve milliyetçilik gibi fikirler dünyaya yayıldı. Özellikle Milliyetçilik fikri çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkiledi.

FRANSIZ İHTİLALI - MİLLİYETÇİLİK

I. Coğrafi Keşifler

II. Sanayi İnkılabı

III. Rönesans hareketleri

Avrupa'da yaşanan yukarıdaki gelişmelerden hangisi ya da hangileri Osmanlı Devleti'ni ekonomik açıdan olumsuz etkilemiştir?

A) Yalnız III

B) I ve II

C) I ve III

D) I, II ve III

Gittikçe şiddetlenen isyanlar devleti *dağılma noktasına getirdi*. Devleti dağılmaktan kurtarmak isteyen bazı yönetici ve aydınlar çeşitli fikirler geliştirdiler.

Fikir ÇARE KURTULUŞ

NAMIK KEMAL

TEVFİK FİKRET

AHMET VEFİK PAŞA

ZİYA PAŞA

OSMANLILIK

Bu fikir akımına göre Osmanlı Devleti içerisinde yaşayan herkesin din, dil, ırk ya da mezhep farkı gözetmeksizin kanun önünde eşit olduğunu ve devlet içerisindeki anayasal haklardan eşit bir şekilde yararlanması gerektiğini öne süren bir akımdır.

O dönemin aydınlarından bir kısmı Osmanlı Devleti'ni dağılmadan kurtarmanın tek çaresi olarak devlet içerisinde yaşayan milletlerin tek bir çatı altında, Osmanlı Toplumunu adı altında toplanması gerektiğinde görmüşlerdir.

OSMANLI TOPLUMU

BİR ARADA
YAŞAMA ARZUSU

NAMIK KEMAL

Bu düşünce Balkan Savaşlarında Balkanlarda yaşayan milletlerin Osmanlı Devletinden bağımsızlıklarını ilan etmeleriyle iflas etmiştir.

LGS 2020

SORUSU

Osmanlı Devleti'nin çöküş sürecinde devletin varlığını sürdürmek ve dağılmasını önlemek için bazı fikir akımları geliştirilmiştir. Bu fikir akımlarından biri de Osmanlıcılıktır. Osmanlıcılık akımı, Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayanları hangi din ve soydan olursa olsun kaynaştırarak bir "Osmanlı Milleti" oluşturmayı amaçlamıştır. Ancak Osmanlıcılığın gerçekçi bir çözüm olmadığı kısa sürede görülmüştür.

Buna göre aşağıdaki gelişmelerden hangisi Osmanlıcılık akımının geçerliliğini yitirmiş olduğunun bir göstergesidir?

A) Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşında İttifak Devletleri yanında savaşa girmesi

B) Müslüman olmayanlara bütün devlet memurluklarına atanabilme hakkının verilmesi

C) Mebusan Meclisinde tüm Osmanlı unsurlarına temsil hakkının verilmiş olması

D) Balkan milletlerinin isyan edip Osmanlı Devleti'nden ayrılması

İslamcılık

Kimi Osmanlı aydınları ise Müslüman milletler arasındaki iş birliğini geliştirmeye çalıştılar. İslamcılık adı verilen bu düşünce ile Müslüman milletleri Osmanlı Halifesi etrafında *birleştirmek* amaçlanıyordu. Mehmet Akif ve Padişah II. Abdülhamit tarafından da desteklenen İslamcılık düşüncesi I. Dünya Savaşı yıllarında bazı Arap liderlerinin Osmanlı Devleti'ne isyan etmesi sonucu geçerliğini kaybetti.

BATICILIK

Avrupa'da bilim ve teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler bazı Osmanlı aydınlarının yönünü Batı'ya dönmesine neden oldu. Bu aydınlar devletin kurtuluşunu Batılılaşma fikrinde aradılar. Batıcılık adı verilen bu fikrin savunucuları, Avrupa'daki gelişmelerin örnek alınarak devletin modernleştirilmesi gerektiğini düşünüyorlardı. Tefik Fikret gibi aydınlarca savunulan bu düşünce Atatürk Dönemi'nde inkılaplar yapılırken de etkili oldu.

TEVİK FİKRET

Mustafa Kemal, Batı'daki bilimsel ve teknolojik gelişmelerden istifade etmenin gerekli olduğuna inanmıştır.

Mustafa Kemal'in bu düşüncelerinin aşağıdaki fikir insanlarından hangisinin düşünceleriyle daha fazla benzerlik göstermesi beklenebilir?

A) Mehmet Emin Yurdakul

B) Ziya Gökalp

C) Tevfik Fikret

D) Namık Kemal

TÜRKÇÜLÜK

Fransız İhtilali'nin yaydığı **milliyetçilik fikri**, bir yandan azınlık isyanlarına diğer yandan da bir kısım Osmanlı aydınlarında **Türkçülük** fikrinin doğmasına zemin hazırladı. Bu fikri savunan aydınlar, *Türk toplulukları arasındaki iş birliğinin geliştirilmesine önem veriyorlardı*. Mehmet Emin (Yurdakul), Ziya Gökalp gibi aydınlarca savunulan bu fikir, azınlıkların ayrılmasıyla daha da güçlendi. Türkçülük fikri, Millî Mücadele'nin kazanılmasında da etkili oldu.

MEHMET EMİN YURDAKUL

ZİYA GÖKALP

Türkçülük

KURTULUŞ SAVAŞI Türkçülük AKIMININ etkisiyle GERÇEKLEŞMİŞTİR.

Türkçülüğün EN büyük hediyesi

Türkiye CUMHURİYETİ DEVLETİDİR.

Örnek Soru

Osmanlıcılık: Osmanlı topraklarında yaşayan herkes Osmanlı vatandaşıdır.

Türkçülük: Osmanlı'nın kurtuluşu Türklere öncelik vermekle mümkündür.

İslamcılık: Osmanlı Devleti ancak İslamiyete sıkı sıkı bağlanarak kurtulabilir.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında 19. yüzyıl Osmanlısı için söylenebilecek ortak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı Devleti'nde ortaya çıkan olumsuz tablodan kurtulabilmek için birçok fikir akımı ortaya atılmıştır.

B) Türkçülük Osmanlı için tek çözümdür.

C) İslamcılık Osmanlı'nın devlet politikası olarak uygulanmıştır.

D) Osmanlıcılık I. Dünya Savaşı'nda çökmüştür.

19.yy'da Osmanlı'dan ayrılarak kendi ulus devletlerini kurmak isteyen azınlıklar isyan çıkarmış bu durum Osmanlı Devleti'nin parçalanma sürecini hızlandırmıştır. Osmanlı aydınları devletin parçalanmasını engellemek için dil, din, ırk ayrımı gözetmeden herkese eşit hakların verilmesini savunmuşlardır.

Verilen bu bilgiye dayanarak Osmanlı Devleti'nde isyanlara sebep olan akım ile Osmanlı aydınlarının savundukları fikir akımı aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

A. Osmancılık
Batıcılık

B. Milliyetçilik
Osmancılık

C. Batıcılık
Ümmetçilik

D. Ümmetçilik
Batıcılık

Osmanlı devlet adamları da **azınlık isyanlarını önleyebilmek için çeşitli çalışmalar yaptılar.** Padişah iradesiyle yayınlanan **TANZİMAT FERMANI (1839)** ile azınlıkların zaten var olan hakları yasal güvence altına alındı. Bu yolla **azınlıkların devlete olan bağlılığını artırmak ve devleti dağılmaktan kurtarmak istediler.** Ancak **bağımsızlık hayaline kapılan azınlıklar, atılan bu adımlara rağmen isyan etmekten vazgeçemediler.**

Bunun üzerine 1856'da Avrupalı devletlerin de baskısıyla **İSLAHAT FERMANI** adıyla yeni bir ferman yayınlandı. Bu fermanla azınlıkların hakları Müslümanlarla eşit hâle getirildi. Buna rağmen azınlık isyanları önlenemedi.

BU OLAYLARDA VE İSYANLARDA AVRUPALI DEVLETLERİN ETKİSİ GÖRÜLÜR.

**OLMADI
OLMADI
OLMADI**

LGS 2020

SORUSU

Tanzimat Fermanı sadece iç dinamiklerden kaynaklanmış olamaz. Osmanlı Devleti'nin zayıflamasıyla birlikte, ülkedeki gayrimüslimler üzerindeki hâkimiyetim artırmak isteyen Batılı ülkelerin de tesiri son derece önemlidir" diyen bir tarihçi Tanzimat Fermanı'nın hangi özelliğine vurgu yapmaktadır?

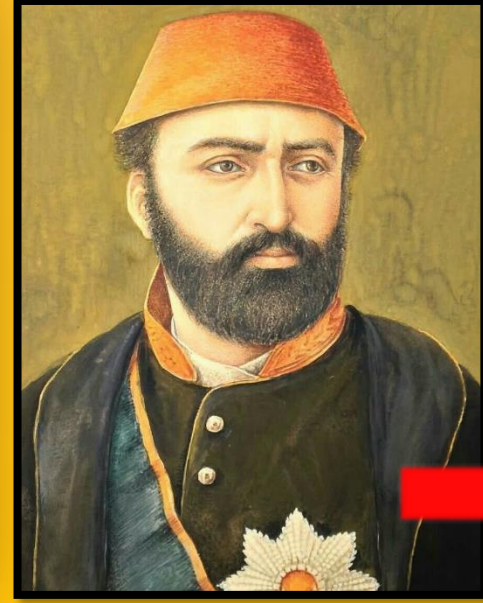
A) Can ve mal güvenliğim devlet güvencesine alması

B) Azınlıkları kanun önünde eşit kabul eden bir belge oluşu

C) Ferman'ın ilanında yabancı devletlerin etkisinin bulunması

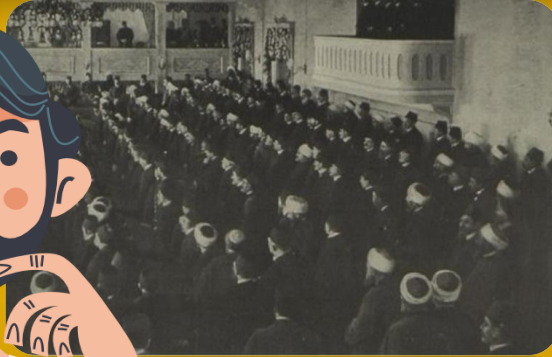
D) Osmanlının dağılmasının önüne geçmek için alınan bir tedbir olması

Jön Türkler olarak bilinen bu grup, azınlık isyanlarını önlemek için farklı bir fikir ortaya koydu. Jön Türklere göre azınlıkların isyan etmesinin temel nedeni, padişahın ülkeyi tek başına yönetmesiydi. Onlara göre azınlık isyanlarının önlenmesi için Avrupa'da olduğu gibi bir anayasa hazırlanmalı, meclis açılmalı, bu mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmeli ve padişah ülkeyi bu meclisle birlikte yönetmeliydi

MEBUSAN MECLİSİ

JÖN TÜRKLER

Jön Türkler bu fikre katılmayan Padişah AbdülAziz'i tahttan indirdiler. Bir süre sonra, anayasa hazırlama ve meşrutiyet sistemine geçme sözü aldıkları II. AbdülHamit'i padişah yaptılar. II. Abdülhamit verdiği sözü tuttu. **KANUN-i ESASI** adıyla Türk tarihinin ilk anayasasını hazırlattı (1876). Anayasa hükümleri doğrultusunda **MEBUSAN MECLİSİ** adıyla bir meclis açıldı. Bu Mecliste Müslümanların yanında azınlıklar da temsil ediliyordu.

MECLİSTE, 69 MÜSLÜMAN
MİLLETVEKİLİNE KARŞILIK 46
ĞAYRİMÜSLİM MİLLETVEKİLİ
VARDI. ANCAK ÜLKE YÖNETİMİNE
DÂHİL EDİLMELERİNE RAĞMEN
AZINLIKLAR İSYAN ETMEKTEN
VAZGEÇMEDİLER.

1 O yıllarda yaşanan Osmanlı-Rus Savaşı'nı (93 Harbi) fırsat bilen Meclisteki azınlık milletvekilleri yıkıcı faaliyetlerini artırdılar. Bu durum üzerine **Padişah II. Abdülhamit**, Anayasa'nın kendisine verdiği yetkiyi kullanarak **Meclisi kapattı** (1878).

Her ne kadar Jön Türkler güçlerini kaybetse de onların fikirlerinden etkilenen bazı aydınlar, **İttihat ve Terakki** adıyla gizli bir cemiyet kurdular (1889). *Meclisin yeniden açılmasını ve meşrutiyet yönetiminin fiilen uygulanmasını amaçlayan İttihatçılar daha ziyade ordu içerisinde teşkilatlandılar.*

3 Zamanla güçlenerek Padişah'a yaptıkları baskıyı artırdılar. Artan baskılar sonucu Padişah II. Abdülhamit, otuz yıl aradan sonra **Mebusan Meclisini yeniden açtı** (1908). Böylece **II. Meşrutiyet Dönemi başladı**. Bu, İttihat ve Terakki Cemiyeti için büyük bir zaferdi. Ancak İttihatçılar II. Abdülhamit'in meclisi yeniden kapatmasından endişe ediyorlardı.

Osmanlı Mebusan Meclisinin yeniden açılışı, 1908

1909 yılının nisan ayında, **meşrutiyet karşıtları** İstanbul'da gösteri yapmaya başladılar. 31 Mart Vakası diye tarihe geçen bu olay üzerine **meşrutiyeti korumak isteyen İttihat ve Terakki üyesi subaylar**, Selanik'te, **Hareket Ordusu** adında bir ordu hazırladılar.

Başkanlığını **Mahmut Şevket Paşa'nın** ve kurmay başkanlığını **Mustafa Kemal'in** yaptığı bu ordu, İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı. Ardından *II. Abdülhamit tahttan indirilerek yerine V. Mehmet Reşat getirildi* (1909). 31 Mart Vakası'ndan sonra devletin yönetimi büyük ölçüde İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin kontrolüne geçti.

ATATÜRK TARİH
SAHNESİNE
31 MART VAKASI
İLE ÇIKMIŞTIR.

Aşağıdaki gelişmelerden hangileri arasında neden-sonuç ilişkisi kurmak doğru değildir?

A) Trablusgarp Savaşı'nın başlaması -Hareket Ordusu'nun kurulması

B) Kanun-i Esasi'nin ilan edilmesi – Meşrutiyet sistemine geçilmesi

C) Azınlık isyanlarının çıkması – Tanzimat Fermanı'nın yayınlanması

D) Osmanlı Devleti'nin borçlarını ödeyememesi - Düyûn-u Umûmiye Teşkilatının kurulması

İttihatçuların etkili olduğu son dönem *aralıksız savaşlarla* geçti. 1911 yılında İtalya Trablusgarp'a saldırdı. Trablusgarp Savaşı devam ederken Balkanlarda da savaş çıktı (1912). Bu savaşların her ikisi de kaybedildi. 1914 yılında başlayan I. Dünya Savaşı ise Osmanlı Devleti'nin son savaşı oldu.

TOPRAK

KAYIPLARI

MORALLER

ÇOK BOZUK

Örnek Soru

I. AZINLIK İSYANLARININ ÇIKMASI

II. TANZİMAT FERMANI'NIN İLAN EDİLMESİ

III. MEŞRUTİYET SİSTEMİNE GEÇİLMESİ

Yukarıdakilerden hangisinin veya hangilerinin oluşumunda Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik akımının etkisi vardır?

A)Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

D Y

20. yy.da Fransız İhtilali Osmanlı Devleti'ni siyasi açıdan olumlu etkilemiştir.

Fransız İhtilali sonucunda hürriyet, eşitlik, demokrasi gibi kavramlar yayılmıştır.

Dûyûn-u Umûmiye'nin kurulması Osmanlı Devleti'nin ekonomik bağımsızlığını desteklemiştir.

Sanayi İnkılabı sonucunda sömürgecilik yayılmıştır.

20. yüzyılda ortaya atılan fikir akımları Osmanlı Devletini dağılmaktan kurtarmıştır.

HANÇİSİ?

Dil, din, ırk ayırımı yapmaksızın bütün milleti kapsayıcı nitelikte olup eşitliği savunmuştur.

Ziya Gökalp ve Mehmet Emin Yurdakul temsilcileri arasındadır.

Millî Mücadele'nin kazanılmasında etkili olmuştur.

Mehmet Akif ve II. Abdülhamit tarafından desteklenmiştir.

Kanun-i Esasi bu düşünce doğrultusunda ilan edilmiştir.

Osmanlıcılık

İslamcılık

Türkçülük

BUHRANLAR BÜYÜK KAHRAMANLAR DOĞURUR

Mustafa Kemal'in Fikir Hayatını Etkileyen Olaylar Ve Kişiler

KAZANIMLAR

Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar.

ATATÜRK'ÜN

★ FİKİRLERİNİN OLUŞMASINDA ★

DOĞUP BÜYÜDÜĞÜ ORTAM

YAŞADIĞI OLAYLAR

MİLLİ SORUNLAR

OKUDUĞU KİTAPLAR

ÖĞRETMENLERİ

ETKİLİ OLMUŞTUR

Mustafa Kemal de Osmanlı Devleti'nin dağılmaya yüz tuttuğu bir dönemde dünyaya geldi.

Üstelik o, birçok sorunun yaşandığı bir bölgede, Balkanlarda doğdu ve büyüdü. Mustafa Kemal, devletin yaşadığı bu sorunların çocukluğundan itibaren farkına varacak ve büyüdükçe bu sorunların çözümüne yönelik fikirler üretecekti.

Balkanların durumunu göz önüne aldığınızda, Mustafa Kemal'in bu bölgede yetişmesinin fikir hayatına nasıl bir etkisi olmuştur?

1 Her çocuk gibi Mustafa Kemal de ilk terbiye ve ilhamını ailesinden aldı. Daha sonra öğretmenleri onun karakterini şekillendirmeye devam ettiler. Ancak Mustafa herşeyi başkasından bekleyen bir karaktere sahip değildi.

2 Daha çocukluğundan itibaren kendini yetiştirmek için üstün gayret gösterdi. O, yapması gerekenleri düşünür, keşfeder ve uygulardı.

Ailesi

ÖĞRETMENLERİ

TERBİYE

Genç Mustafa'nın okumaya karşı büyük bir ilgisi vardı. Yerli ve yabancı birçok fikir adamını okur ve onların fikirlerini analiz ederdi. Kitapları okurken sayfa kenarlarına notlar alır, kimi zaman kendi fikirlerini de bu notların yanına yazardı.

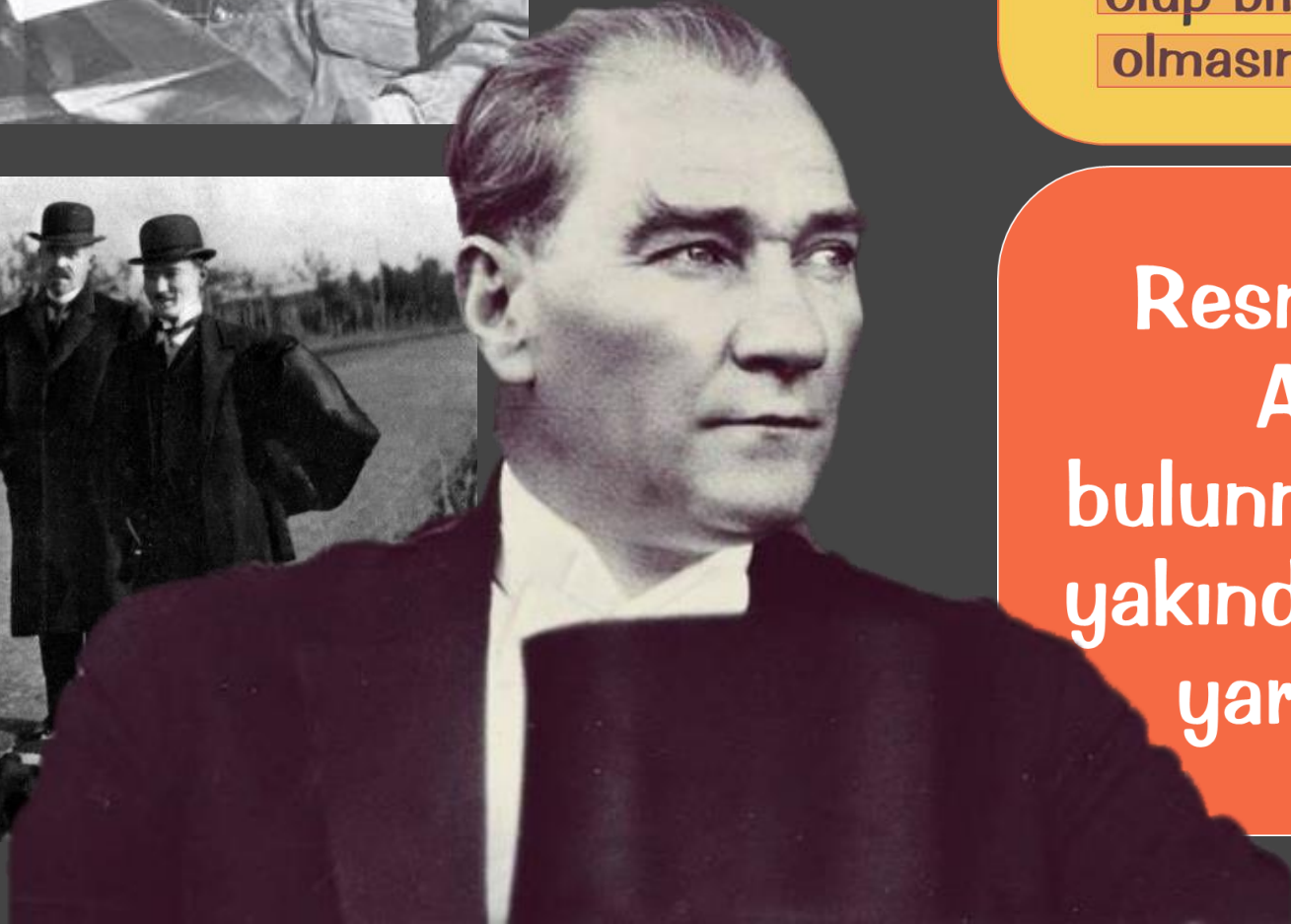

Mustafa Kemal yabancı düşünce adamlarının eserlerinden istifade edebilmek için Fransızca öğrenmişti.

YABANCI DİL

OKUMAK

1

Mustafa Kemal'in yabancı dil bilmesi yabancı gazete ve dergileri okuyabilmesinin yolunu açmıştı. Okuduğu yabancı gazete ve dergiler Mustafa Kemal'in dünyada olup bitenlerden haberdar olmasına zemin hazırladı.

Resmî görevlerle Avrupa'da bulunması da Batı'yı yakından tanımasına yardımcı oldu.

2

1

Farklı şehirlerde okumuş olması ve bir subay olarak Osmanlı Devleti'nin farklı bölgelerinde görev yapması Mustafa Kemal'in bilgisini artırıp düşünce dünyasını geliştirdi.

2

Mustafa Kemal bu görevleri esnasında, devletin ve halkın içine düştüğü durumu yakından görme imkânı buldu. O, bu durumdan rahatsızlık duyup kurtuluş çareleri üzerinde düşünceler geliştirdi.

ÖĞRETİM

GÖREVLER

Mustafa Kemal 3. Ordu subayları ile Selânik'te, 1910

SOFYA

İSTANBUL

MANASTIR

SELANİK

Yeni bir devlet düşüncesi

Genç bir subay olarak Osmanlı Devleti'nin hızlı bir şekilde çöküş sürecine tanık olmuştur.

Yaşananlar, Mustafa Kemal'i ulusal değerler ve çağdaş ilkelere dayanan yeni bir devlet inşa etme düşüncesine sürüklemiştir.

Milli değerler

Atatürk'ü etkileyen olaylar

1

FRANSIZ İHTİLALİ

...

2

AZINLIK İSYANLARI

...

3

TOPRAK KAYIPLARI

...

4

ANADOLU'NUN İŞGALI

...

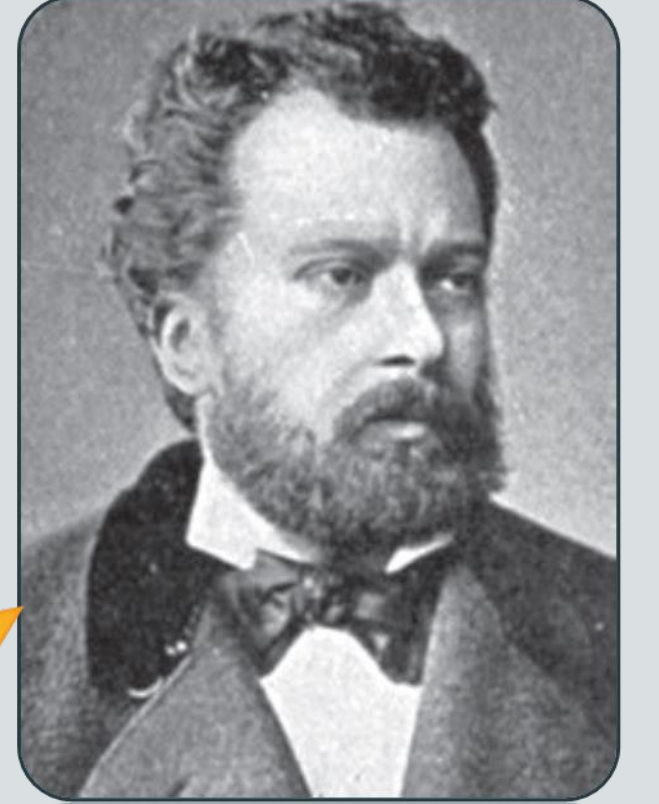
5

BİLİMSEL GELİŞİMLERİN
GERİSİNDE KALMASI

...

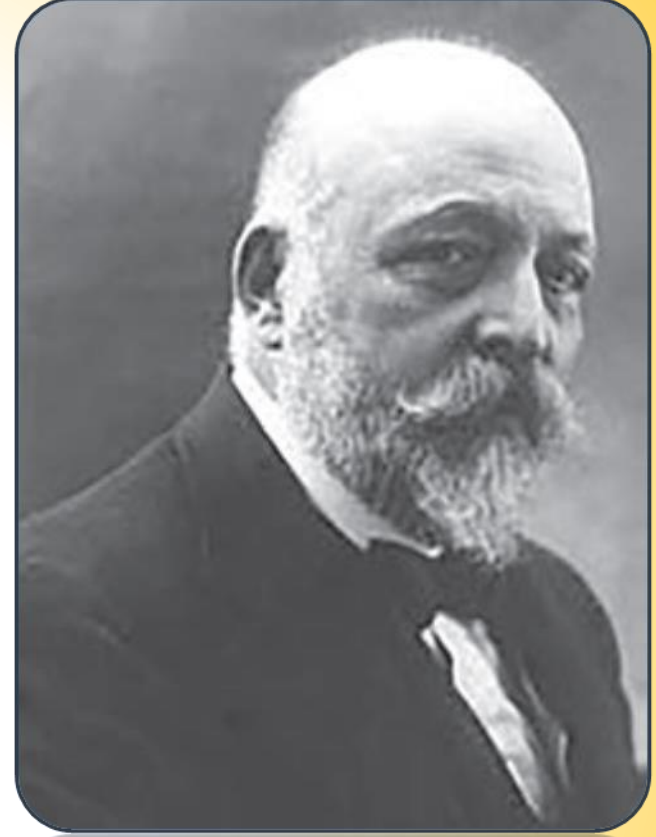
Yaşadığı ve gördüğü olaylar yanında düşüncelerinin oluşumuna etki eden yerli fikir adamları da vardır.

Mustafa Kemal'in okuyup etkilendiği düşünürlerden biri "*Vatan Şairi*" olarak tanınan **Namık Kemal**'dir. Vatan sevgisine hürriyet gibi konuları coşkunun bir şekilde işleyen Namık Kemal, genç Mustafa'nın kalbinde vatan sevgisi ve hürriyet aşkı gibi duyguların yerleşmesine yardımcı olmuştur. Mustafa Kemal meclis konuşmalarında Namık Kemal'in şiirlerinden de örnekler vermiştir.

NAMIK KEMAL

Mustafa Kemal'in fikirlerinin oluşumunda etkili olan düşünürlerden biri de **Mehmet Emin Yurdakul'dur.** "*Ordunun Destanı*" adlı şiirinde Mustafa Kemal'e de yer veren Yurdakul, eserlerinde vatan, millet ve millî birlik gibi kavramları yoğun bir şekilde işlemiştir. Mustafa Kemal hayatı boyunca bu duyguları kalbinde taşımıştır

MEHMET EMİN YURDAKUL

Mustafa Kemal'in, fikirlerinden faydalandığı bir diğer düşünür **Ziya Gökalp'tir**. Ziya Gökalp'ın fikirleri, özellikle cumhuriyetin ilk dönemlerinde, devletin kültür politikaları belirlenirken etkili olmuştur. Bazı tarihçiler Atatürk'ün *"Vücudumun babası Ali Rıza Efendi, fikirlerimin babası ise Ziya Gökalp'tir."* dediğini ifade etmektedirler.

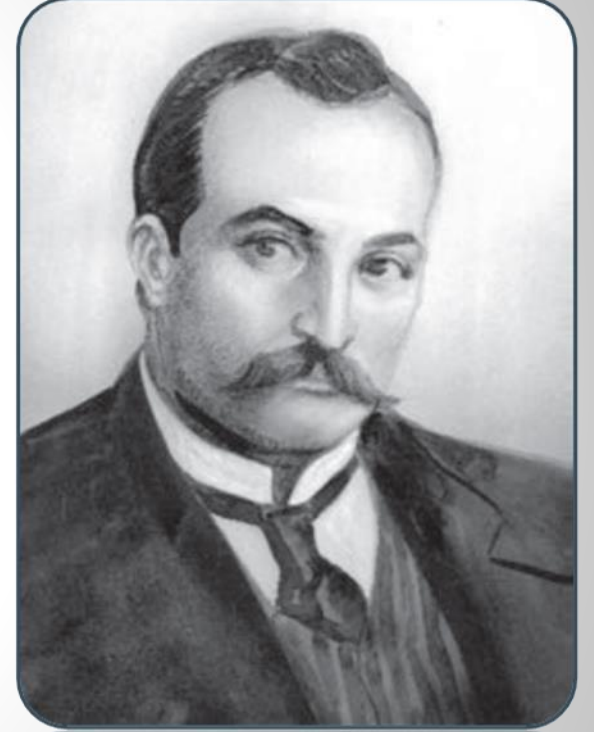

ZİYA GÖKALP

***ESERLERİNDE ÖZELLİKLE
Milliyetçilik VE
Türkçülük KAVRAMLARI
ÜZERİNDE DURMUŞTUR.***

TEVFIK FİKRET

Mustafa Kemal'i etkileyen düşünürlerden biri de **Tevfik Fikret**'tir. Batı medeniyetinin örnek alınması gerektiğini savunan Tevfik Fikret'in bu yöndeki fikirleri, Mustafa Kemal üzerinde özellikle inkılaplar yapılırken etkili olmuştur. Mustafa Kemal *"Ben inkılap ruhunu ondan aldım."* diyerek Tevfik Fikret'ten nasıl etkilendiğini ifade etmiştir.

İNKILAP

**ESERLERİNDE DAHA ÇOK
ÖZGÜRLÜK VE ADALET
KAVRAMLARINI İŞLEMİŞTİR.**

Örnek Soru

Atatürk'ün düşünce sisteminin oluşmasında, doğup büyüdüğü ortam, yaşadığı olaylar, millî sorunlar ve okuduğu kitaplar etkili olmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Atatürk'ün düşünce sistemini etkileyen yazarlar arasında gösterilemez?

A) Namık Kemal

B) Ziya Gökalp

C) Tevfik Fikret

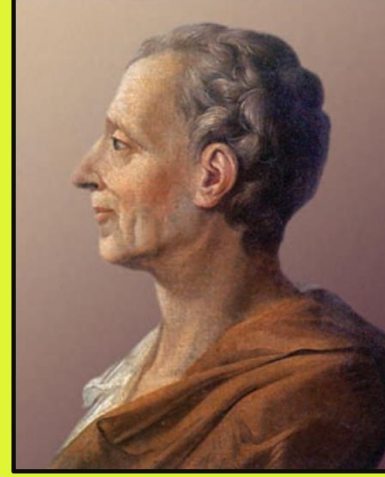
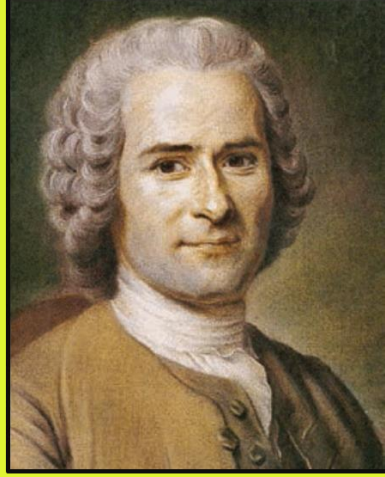
D) Halide Edip Adıvar

MUSTAFA KEMALİ ETKİLEYEN YABANCI DÜŞÜNÜRLER

Mustafa Kemal yabancı yazarların fikirlerinden de istifade etmiştir. Özellikle Fransız İhtilali'ne zemin hazırlayan Montesquieu (Monteskiyö) ve Jean Jocques Rousseau'nun (Jan Jak Russo) fikirleri Mustafa Kemal üzerinde etkili olmuştur. Mustafa Kemal *"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir."* sözünü Rousseau'dan esinlenerek söylemiştir.

Mustafa Kemal yerli ve yabancı birçok aydının fikirlerinden istifade etmiştir. Ancak o, bir düşünürün ya da düşünce akımının izleyicisi olarak kalmamış; farklı fikirlerden yararlanarak kendi düşünce dünyasını inşa etmiştir. Bu da Mustafa Kemal'in özgün fikirler üretmesine zemin hazırlamıştır. Bu nedenle Mustafa Kemal'in fikirleri yabancı ideolojilerle açıklanamaz.

JOCQUES ROUSSEAU'NUN
(JAN JAK RUSSO)

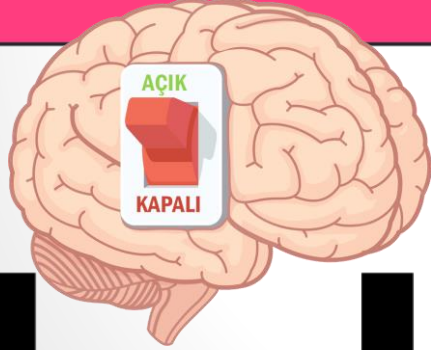
MONTESQUIEU
(MONTESKİYÖ)

YABANCI DÜŞÜNÜRLER

YERLİ - YABANCI

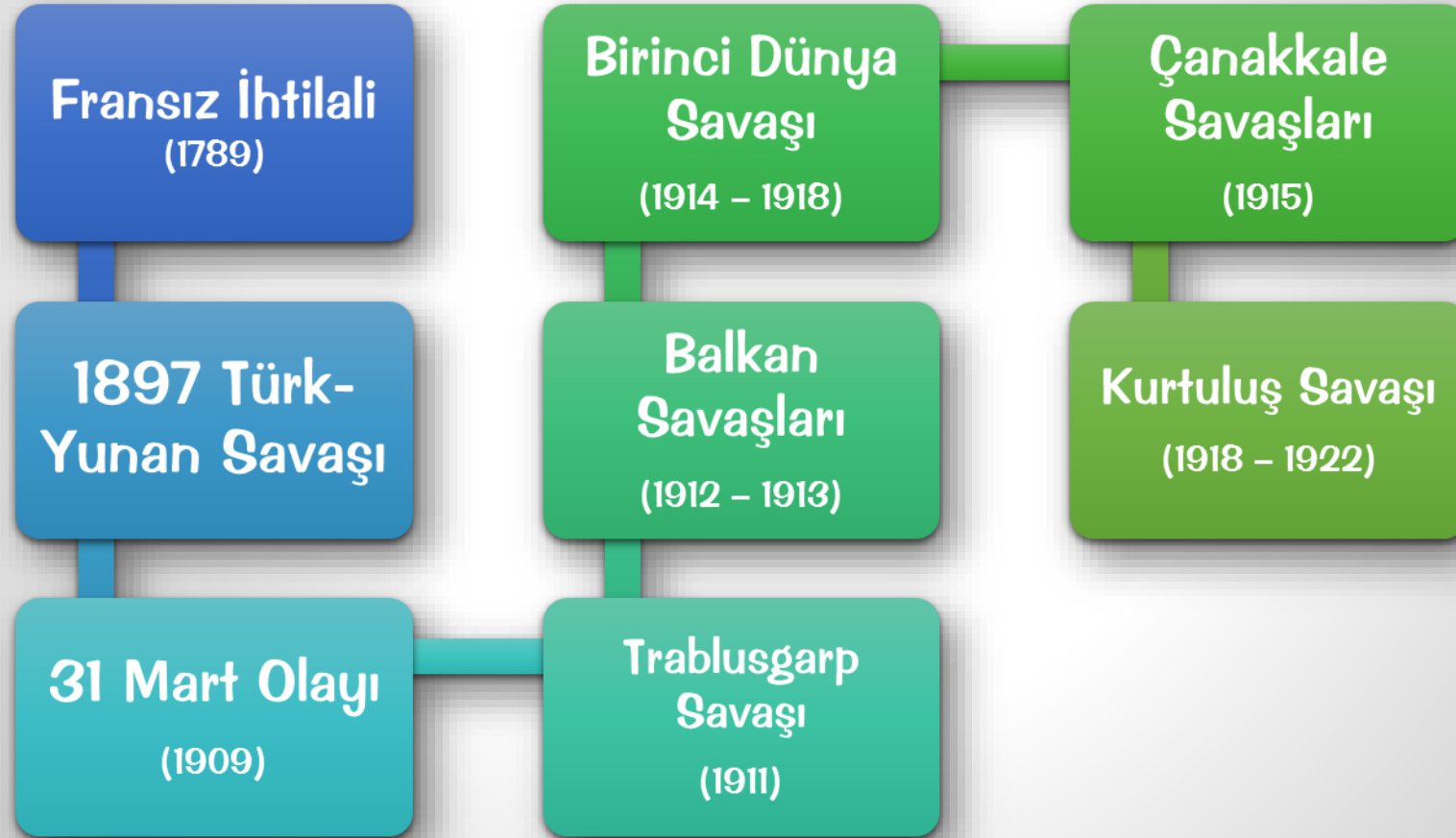
Mustafa Kemal'in düşüncelerinin ve yaptıklarının temelinde **akılcılık** vardır. Aklı ve bilimi yol gösterici olarak kabul eden ve hurafelere karşı çıkan Mustafa Kemal'in laiklik anlayışında akılcı görüşün tüm özellikleri görülür.

AKILCILIK

MUSTAFA KEMAL'i ETKİLEYEN OLAYLAR;

Örnek Soru

Atatürk'ün düşünce sisteminin oluşmasında;

I. Okuduğu kitaplar,

II. Gittiği okullar ve bu okullardaki öğretmenleri,

III. Millî sorunlar,

IV Geleneksel Osmanlı yönetim anlayışı

Unsurlarından hangisinin etkisinden söz edilemez

A) I

B) II

C) III

D) IV

TEOG 2 / 2017

Örnek Soru

18. yüzyıldan itibaren Osmanlı siyasi ve ekonomik gücünü kaybederek Avrupa karşısında gerilemesi, Fransız İhtilali ile çok uluslu devletlerin parçalanması Atatürk'ün düşünce hayatında etkili olmuştur

Bu bilgilerde Atatürk'ün düşünce hayatının şekillenmesinde hangi unsura vurgu yapılmıştır?

A) Çok kitap okuması

B) Türkçülük düşüncesine

C) Türk ve yabancı aydınların düşüncelerinden etkilenmesine

D) Yaşadığı dönemdeki olaylardan etkilenmesine

Doğru **Y**anlış

Mustafa Kemal'in yabancı dil bilmesi yabancı gazete ve dergileri okuyabilmesinin yolunu açmıştır.

Mustafa Kemal bir düşünürün ya da düşünce akımının izleyicisi olarak kalmıştır.

Mustafa Kemal yabancı düşünce adamlarının eserlerinden istifade edebilmek için İtalyanca öğrenmişti.

Mustafa Kemal'in okuyup etkilendiği düşünürlerden biri "vatan şairi" olarak tanınan Ziya Gökalp'tir.

Mustafa Kemal'in Osmanlı Devleti'nin farklı bölgelerinde görev yapması devletin ve halkın içine düştüğü durumu yakından görmesini sağlamıştır.

Fransız İhtilali'ne zemin hazırlayan Montesquieu (Monteskiyö) ve Jean Jocques Rousseau'nun (Jan Jak Russo) fikirleri Mustafa Kemal üzerinde etkili olmuştur.

HANGİSİ?

Ordunun destanı adlı şiirinde daha çok vatan, millet, milli birlik kavramları üzerinde durmuştur.

1

Ziya Gökalp

Mustafa Kemal'in "Ben inkılap ruhunu ondan aldım." dediği şair ve fikir insanıdır.

2

Tevfik Fikret

Daha çok vatan ve hürriyet şairi olarak tanınır. "Vatan Yahut Silistre" adlı tiyatro eseri Mustafa Kemal'i derinden etkilemiştir.

3

Namik Kemal

Türk Ocağının kurucuları arasında yer almıştır. "Türkçülüğün Esasları" adlı eseriyle o dönem aydınlarını ve Mustafa Kemal'i etkilemiştir.

4

Jean Jacques Rousseau

Fransız düşünürdür. Ulus devlet anlayışı ile Mustafa Kemal'i derinden etkilemiştir.

5

Mehmet Emin Yurdakul

8.
SINIF

MAVİ GÖZLÜ ÇOCUK MUSTAFA

Neler Öğreneceğiz?

Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumunu

Engin DEMİRÇİ

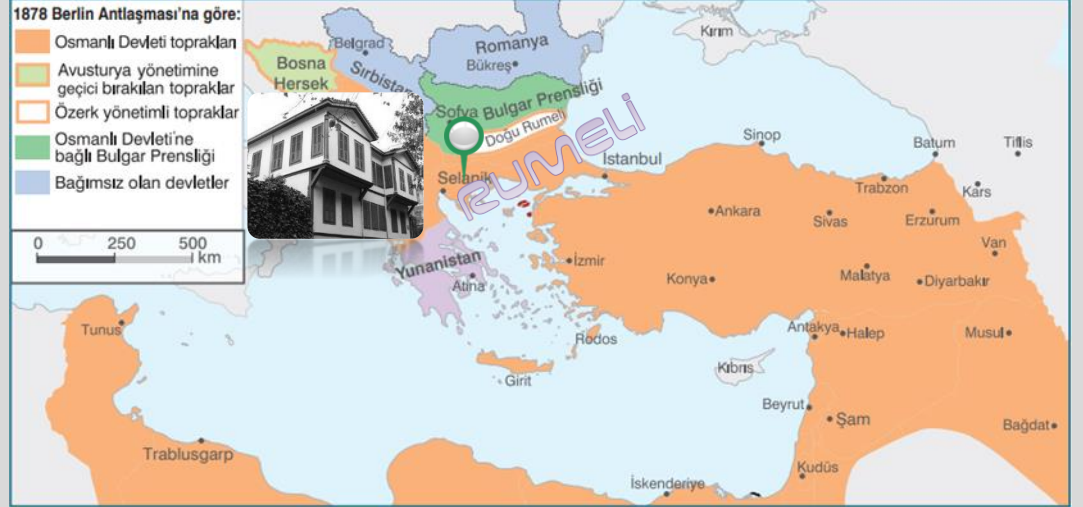
MUSTAFA; OSMANLI DEVLETİ'NİN EN BUNALIMLI DÖNEMİNDE, 1881'DE, O ZAMANLAR BİR OSMANLI SANCAĞI OLAN SELÂNİK'TE, ORTA GELİRLİ BİR AİLENİN ÇOCUĞU OLARAK DÜNYAYA GELDİ.

1878 Berlin Antlaşması'na göre:

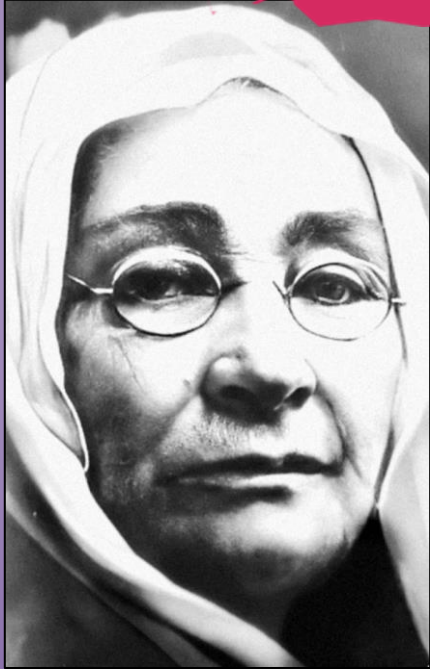
- Osmanlı Devleti toprakları
- Avusturya yönetimine geçici bırakılan topraklar
- Özerk yönetimli topraklar
- Osmanlı Devleti'ne bağlı Bulgar Prensiği
- Bağımsız olan devletler

0 250 500 km

1878 Berlin Antlaşması'na göre Osmanlı Devleti'nin batı sınırları

Babası g m ruk memurluğu yapan Ali Rıza Efendi, annesi Zübeyde Hanım'dır. Soyları, Anadolu'dan Rumeli'ye isk n ettirilen Kocacık Türkmenlerinden gelmektedir.

Osmanlı Devleti döneminde fethedilen yerlerin T rkleşmesini sağlayabilmek için uygulanmış ,YERLEŞME politikasıdır

İSKAN

**MUSTAFA KEMAL
VE MAKBULE
KALMIŞTIR.**

Mustafa, yedi yaşındayken babasını kaybetmiş ve yetim kalmıştır. Zübeyde Hanım, eşinin vefatı üzerine üç çocuğuyla birlikte kardeşinin çalıştığı çiftlik evine taşınmış, bu durum Mustafa'nın eğitim hayatının bir süre aksamasına neden olmuştur

1

ZORLUKLAR DÖNEMİ

2 Eğitim önem veren ve kültürlü bir insan olan Zübeyde Hanım oğlunun okuldan uzak kalmasına üzülmüştür. Bir süre sonra onu Selânik'teki halasının yanına göndererek Mustafa'nın eğitimine devam etmesini sağlamıştır.

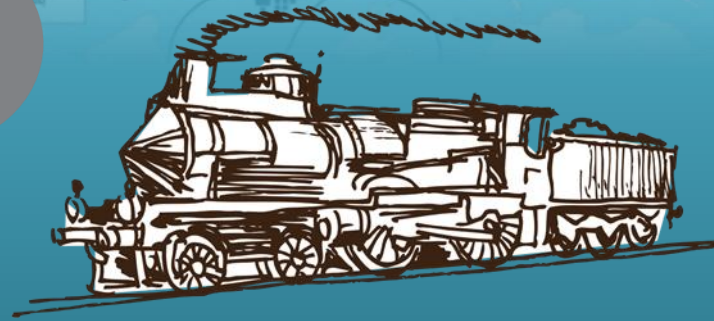
Mustafa; sevgi, saygı ve dayanışma duygularının yoğun olduğu bir aile ortamında yetişmiştir. Aile hayatına büyük önem veren ve ilk ilhamını ailesinden aldığını sık sık dile getiren Mustafa, birçok konuşmasında bireylerin yetişmesinde ailenin önemine vurgu yapmıştır.

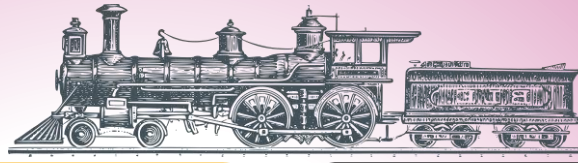
Aile HAYATININ ÖNEMİ

Selânik şehrinin bir liman kenti olmasının avantajları nelerdir?

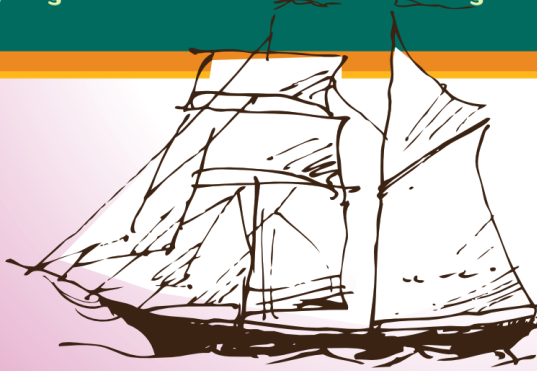
Balkanların konumunun Osmanlı Devleti'nin siyasi ve kültürel hayatına etkisi nelerdir?

ETKİLEŞİM

Mustafa'nın doğduğu Selânik, önemli bir liman şehri olmanın yanında demir yolu ile de Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi önemli şehirlere bağlanmaktaydı. Bu durum Selanik'in hem Batı ile etkileşimini kolaylaştırmış hem de sosyal ve kültürel yönden gelişmesine zemin hazırlamıştır.

Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplardaki fikirler çok uluslu yapıya sahip olan Selânik zerinden Osmanlı ülkesine yayılıyordu. Bu yönüyle Selânik, Avrupa'daki gelişmelerin yakından takip edildiği ve Batı lkeleriyle etkileşimin en yoğun yaşandığı Şehirlerden biriydi.

KISACA SELANIK, OSMANLI DEVLETI'NIN BATI'YA AÇILAN BİR PENCERESİ KONUMUNDAYDI.

Bu haritaya göre Selanik ile ilgili,

I. Ticaretin en yoğun yaşandığı şehirdir.

II. Kültürel gelişmeler yayılma imkânı bulmuştur.

III. Farklı dinlere mensup insanların kaynaştığı bir şehirdir.

Çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II

C) I ve III

B) Yalnız III

D) I, II ve III

Mustafa'nın doğduğu ve 1896 yılına kadar kaldığı Selanik, Osmanlı Devleti'nin değişik ırka ve dine mensup Osmanlı halklarının yaşadığı bir şehirdi. Bir liman şehri olan Selanik, Avrupa ve İstanbul'u birbirine bağlayan demir yollarına sahipti. Şehrin bu özelliği Avrupa'da meydana gelen yeniliklerin ve olayların takip edilmesini kolaylaştırıyor fakat siyasi olarak bölgeyi zor durumda bırakıyordu.

Bu bilgilere göre Selanik ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

A) Çok uluslu yapıya sahiptir.

B) Osmanlı Devletinin en gelişmiş şehridir.

C) Farklı kültürler bir arada yaşamıştır.

D) Denize kıyısı bulunur.

Genç Mustafa'nın fikirlerinin oluşumunda içinde doğup büyüdüğü çevre kadar aldığı eğitimin de etkisi vardır. Mustafa birbirinden birçok yönüyle farklı şehirlerde eğitim almış, bu şehirlerdeki durumlardan istifade ederek tecrübelerini geliştirmiştir.

Atatürk'ün Öğrenim Hayatı

MAVİ GÖZLÜ ÇOCUK MUSTAFA

Mustafa Kemal Okulda

OSMANLI'DA FAALİYET GÖSTEREN OKULLAR

Medreseler

Batı tarzı okullar

Azinlık okulları

Yabancı Okullar

Bu okulların bağlı olduğu merkez farklı olduğu gibi uyguladıkları müfredatta değişiyordu. Bu durum; **"OSMANLI'DA EĞİTİM ÖĞRETİMDE BİRLİK OLMADIĞINI GÖSTERİR."** Doğal olarak farklı okullardan mezun olan kişiler arasında kültür çatışması oluyordu.

SELANIL MÜLKİYE RÜŞTİYESİ ✂
SELANIL ASKERİ RÜŞTİYESİ

RÜŞTİYE: ORTAOKUL

İSTANBUL HARP OKULU

01

MAHALLE MEKTEBİ ✂
ŞEMSI EFENDİ MEKTEBİ

MEKTEP: İLKOKUL

02

MANASTIR ASKERİ İDADİSİ

İDADİ: LİSE

03

04

İSTANBUL HARP AKADEMİSİ

05

AKADEMİ: YÜKSEK OKUL

Örnek Soru

Atatürk'ün eğitim hayatını inceleyen 8. sınıf öğrencisi Elif aşağıdaki şehirlerden hangisi ile karşılaşmaz?

A) Manastır

B) Selanik

C) Üsküp

D) İstanbul

Mahalle Mektebi

Mustafa Kemal'in eğitim hayatına başladığı *ilk okuldur.*

Annesi Mustafa Kemal'i *dini eğitim almasını* babası ise Mustafa'yı *modern yöntemlere göre* eğitim veren Şemsi Efendi Mektebine göndermek istiyordu. Ali Rıza Bey, Zübeyde Hanımı kırmayarak Mustafa'yı önce Mahalle Mektebine yazdırdı. Kısa bir süre sonra ise Şemsi Efendi Mektebine yazdırdı.

ŞEMSİ EFENDİ MEKTEBİ

01
Selânik'te Muallim Şemsi Efendi tarafından 1872 yılında kurulan ilk özel Müslüman Türk okuludur.

02
Mustafa Kemal'in yetiştiği dönemde çağdaş yöntemlerle eğitim veren bir kurumdu.

03
Mustafa Kemal Şemsi Efendi ilkokulunda okurken babası Ali Rıza Efendi vefat ettiği için annesi Zübeyde Hanım, üç çocuğu ile birlikte Selânik yakınlarındaki kardeşi Hüseyin Efendi'nin yanına gitti. Küçük Mustafa'nın eğitimi çiftlik hayatının zorlukları nedeniyle kısa bir süreliğine eğitimine ara verdi daha sonra Mustafa Kemal, ilkokul eğitimini Şemsi Efendi ilkokulu'nda tamamlamıştır.

SELANİK MÜLKIYE RÜŞTİYESİ

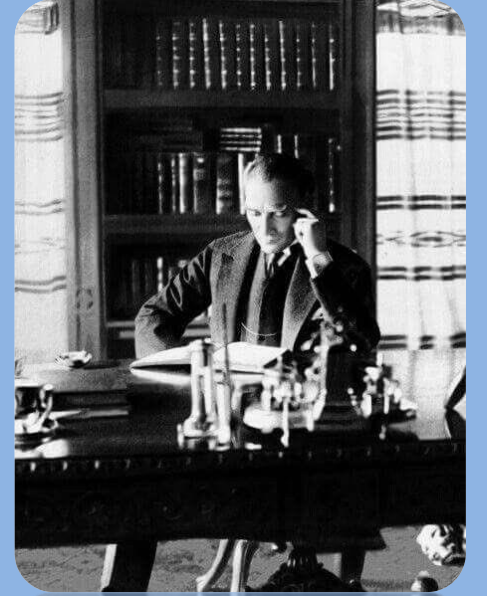
Mülkiye rüştiyeleri devletin memur ihtiyacını karşılamak için kurulmuş okullardandır.

Mustafa Kemal asker olmak istediği için kısa bir süre sonra Selânik Mülkiye Rüştiyesindeki eğitimini yarıda bırakmıştır.

Biliyor muydunuz?

Mustafa Kemal, öğrenim hayatının bu döneminde sadece okul çalışmaları ile yetinmemiştir. Bilgisini genişletmek, kültür seviyesini yükseltmek için çevresinde çıkan yayınları takip etmiş ve yarışmalara da katılmıştır.

ATATÜRK'ÜN ANILARI

"Selânik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet askerî rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askerî üniforma giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî Rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim."

Mustafa Kemal'in annesine rağmen Selanik askeri rüştiyesine kaydolması ve askerlik mesleğini sevmesi onun hangi kişisel özelliklere sahip olduğunu gösterir? Söyleyiniz.

MEB Ekim 2018 ÖRNEK SORUSU

“Selânik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet askerî rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askerî üniforma giyyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî Rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim.”

Bu bilgiye göre Mustafa Kemal'in askerlik mesleğine ilgi duymasına aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A)Ailesi

B)Çevresi

C)öğretmenleri

D)Okuduğu kitaplar

SELANIK ASKERİ RÜŞTİYESİ

Mustafa Kemal annesinden gizlice askerî okul sınavlarına girerek *Selânik Askerî Rüştiyesi*'ne kaydolmuştur.

Mustafa zekası ve çalışkanlığıyla bu okulda da kendisini sevdirmiştir. **Matematik dersine** olan ilgisiyle ön plana çıkmıştır. Aynı ismi taşıdığı matematik öğretmeni, karışıklık çıkmaması için Mustafa'ya "**Kemal**" ismini vermiştir.

**SİZİN DE ÜNİFORMASINDAN
ETKİLENDİĞİNİZ MESLEKLER
VAR MIDIR?**

MANASTIR ASKERİ İDADİSİ

1

Mustafa Kemal, Selânik Askerî Rüştiyesi'ni başarılı bir şekilde bitirdikten sonra Manastır Askerî İdadisi'nde eğitimine devam etmiştir.

2

Mustafa Kemal Manastır Askerî İdadisi okuduğu esnada 1897 Osmanlı - Yunan Savaşı çıkmıştır. Mustafa Kemal ve arkadaşları bu savaşa katılmak için okuldan kaçmış fakat yaşları küçük olduğu için okula geri dönmüşlerdir.

3

Mustafa Kemal'i Manastır Askerî İdadisi'nde etkileyen ilk kişi, tarih öğretmeni Topçu Kolağası Mehmet Tefvik Bilge'dir. Mustafa Kemal bu okulda tarih ve edebiyat derslerine özellikle ilgi duymuştur.

YABANCI DİL

FRANSIZCA

İki, üç ay gizlice Frerler Okulunun özel sınıfına gittim. Böylece okuldakinden daha fazla Fransızca öğrendim.

Edebiyata fazla ilgim yoktu. Ömer Naci bizim sınıfa gelmişti. Benden okuyacak kitap istedi. Bütün kitaplarımı gösterdim. Hiçbirini beğenmedi. Kitaplarımı beğenmemesi gücüme gitti. Şiir ve edebiyat diye bir şey olduğunu o zaman öğrendim. Şiir ve edebiyatla ilgilenmeye başladım.”

Askeri ortaokulu bitirdiğim zaman merakım oldukça ileri gitmişti. Manastır Askeri Lisesi'nde matematik pek kolay geldi. Bununla uğraşmayı sürdürdüm. Ancak Fransızca'da geri idim. Öğretmen benimle pek uğraşmıyor, acı uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar benim çok gücüme gitti. İlk ev izni zamanında bu duruma çözüm aradım. İki, üç ay gizlice Frerler Okulu'nun özel sınıfına devam ettim. Böylece okul derslerine oranla daha fazla derecede Fransızca öğrendim."

Mustafa Kemal'in bu sözlerinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Matematik dersinden sınıfın en başarılı öğrencisidir.

B) Fransızca öğretmenini sevmediği için Fransızcadan geri kalmıştır.

C) Tarih öğretmenin fikirlerinden etkilenmiştir.

D) Azimli ve kararlı bir öğrencidir.

Örnek Soru

Askerî İdadide Mustafa Kemal'in sevdiği derslerden biri de tarihti. *Tarih öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey'in* bilgisi onda tarih bilinci uyandırmıştır. Mustafa Kemal'in idadide başlayan bu tarih sevgisi, hayatının sonuna kadar artarak devam etmiştir. Bu durum Mustafa Kemal'in düşünce hayatına nasıl bir katkı yapmıştır?

A) Vatan millet sevgisine önem vermiştir.

B) Çağdaş gelişmeleri yakından takip etmiştir.

C) Bilimsel çalışmalara katkı sağlamıştır.

D) Sanat alanında çalışmalarını desteklemiştir.

İSTANBUL HARP OKULU

Mustafa Kemal, askerî idadisini başarılı bir şekilde bitirdikten sonra 1899 tarihinde İstanbul Harp Okulu'na kaydolmuştur.

İstanbul'da okumuş olduğu ilk okuldur.

Mustafa Kemal harp okulunda tanıdığı arkadaşları ve okuduğu kitaplar sayesinde kendisini geliştirme imkânı bulmuştur.

**Mustafa Kemal, Harp Okulu'ndan
"TEĞMEN" rütbesiyle mezun olmuştur.**

İSTANBUL HARP AKADEMİSİ

1 Mustafa Kemal harp akademisinde okurken ülke gündemini yakından takip etmiştir.

Mustafa Kemal, arkadaşlarıyla yaptığı konuşmalarında daha çok vatan ve millet sevgisine vurgu yapmıştır.

2

Arkadaşlarıyla sık sık devlet sorunlarını konuşan Mustafa. Arkadaşlarıyla devlet sorunlarını anlattıkları el yazması gizli bir gazete hazırlamıştır.

3

**MUSTAFA KEMAL
ATATÜRK'ÜN 18 YAŞINDA**

VATAN♥MİLLET

Kurmay Yüzbaşı Mustafa Kemal arkadaşları ile, Şam

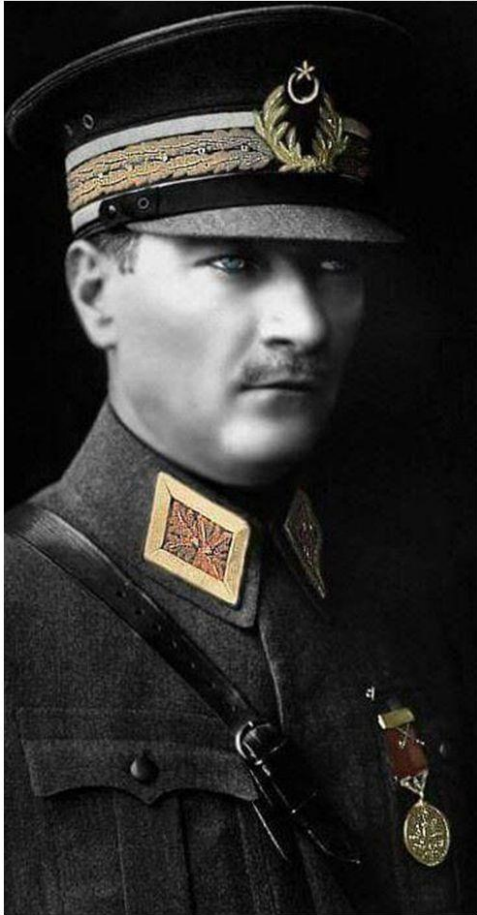
1905 yılında *"kurmay yüzbaşı"* rütbesiyle Harp Akademisini de tamamlayan Mustafa Kemal, kurmaylık stajı yapmak üzere *Şam'daki 5. Ordu emrine* atanmıştır

STAJ

Bir kimsenin meslek bilgisini daha da artırmak, becerisini daha da geliştirmek için, çalıştığı kurumun, kuruluşun değişik bölümlerinde çalışarak geçirdiği dönem.

ŞAM

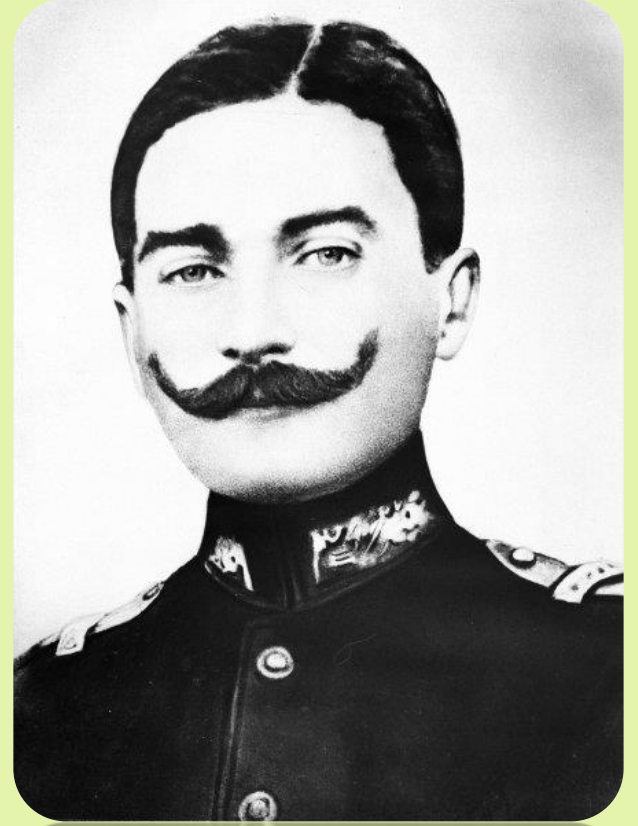
KURMAY YÜZBAŞI

“Güzel söylemek ve yazmak isteği kalıcı idi. İstanbul’daki Harp Okulunda ders aralarında **kompozisyon alıştırmaları** yapıyorduk. Saati elimize alıyor ‘Bu kadar dakika sen, bu kadar dakika ben söyleyeceğim.’ diye yarışmalar düzenliyor ve tartışmalar yapıyorduk. Okulun öğrencileri arasında okunmak üzere el yazımızla bir okul gazetesi çıkardık. Sınıf içinde küçük bir teşkilatımız vardı. Ben gazetenin yönetim kurulunda idim. **Gazetenin** yazılarını çoğunlukla ben yazıyordum.”

**MUSTAFA KEMAL'İN Millî
MÜCADELE'DE lider olarak
BENİMSENMESİNDE, ÖĞRENCİLİK
YILLARINDA YAPTIĞI FAALİYETLERDEN
HANGİLERİNİN KATKISI OLMUŞTUR?**

Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü;

- **Manastır Askeri İdadisi**
- **Selanik Askeri Rüştiyesi**
- **İstanbul Harp Akademisi**

Okullara bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Bu okullarda en sevdiği derslerden biri matematik olmuştur.

B) Mustafa Kemal farklı şehirlerde öğrenim hayatını sürdürmüştür.

C) Başarılarından dolayı erken yaşlarda okuldan mezun olup orduya atanmıştır.

D) Mustafa Kemal annesinin isteği üzerine askerlik mesleğini seçerek başarılı olmuştur.

Mustafa Kemal, Harp Okulu ve Harp Akademisindeki yıllarını İstanbul'da geçirdi. O, İstanbul'da bulunduğu dönemde bir yandan askerlik bilgisini derinleştirirken diğer yandan genel kültürünü geliştirme imkanı buldu. Fransa'dan getirttiği kitap, gazete ve dergileri okuyarak dünyayı tanıma imkanı buldu. Metne göre Mustafa Kemal için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sanat alanındaki gelişmelere ilgi duymamıştır.

B) Farklı ilgi alanlarına sahiptir.

C) Kendini sürekli geliştiren bir kişiliğe sahiptir.

D) Dünyada gelişen olaylara kayıtsız kalmamıştır.

Doğru Yanlış

Osmanlı'da öğretim birliği vardı.

Mustafa Kemal askeri idadide okurken İngilizce dersleri almıştır.

Mustafa Kemal Ömer Naci'yi Manastır Askari İdadisinde tanımıştır.

Mustafa Kemal 1889 yılında girdiği Harp Okulu'ndan Teğmen rütbesi ile mezun olmuştur.

Kemal'e Mustafa adını Selanik Askeri idadisinde almıştır.

Mustafa Kemal annesinin isteği ile şemsi Efendi mektebine geğmiştir.

Mustafa Kemal'in Mahalle Mektebinden sonra okuduğu tüm okullar askeri okuldur.

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

ADIM ADIM

LİDERLİĞE

KAZANIMLAR

8.1.4

Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.

Engin DEMİRCİ

1905'te "*kurmay yüzbaşı*" rütbesiyle Harp Akademisinden mezun olan Mustafa Kemal, kurmaylık stajı için **Şam'daki 5.Ordu** emrine atandı.

1

2 Mustafa Kemal burada, ülke sorunlarını yakından görmüş ve çözüm arayışlarına yönelmiştir. Bu amaçla "**Vatan ve Hürriyet**" adlı bir dernek kurarak hürriyet mücadelesine girmiştir.

2

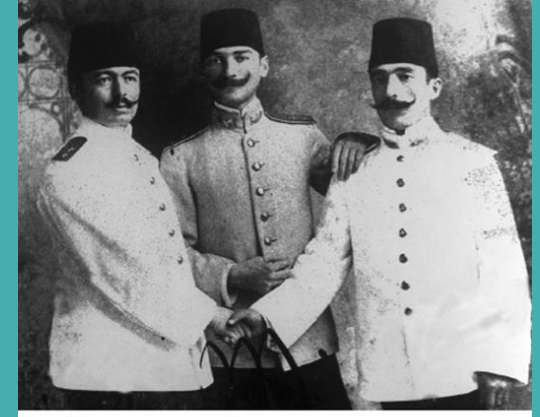
3 1907 yılına kadar Şam'da kalan Mustafa Kemal, buradan merkezi Manastır'da bulunan 3. Ordu Karargâhının Selânik şubesine atandı.

3

Şam → Selanik

VATAN SEVGİSİ

VATAN VE HÜRRIYET

İlk görev yeri olan Şam'da arkadaşlarıyla (1906)

PLANLI PROGRAMLI

Mustafa Kemal gelecekteki liderliğinin ilk işaretlerinden birini Kurmay yüzbaşı olarak Şam'da bulunduğu sırada verdi. Ülkenin içinde bulunduğu sorunlara çözüm üretmek amacıyla birkaç arkadaşıyla birlikte gizlicekurdu.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Milli Kongre Cemiyeti

B) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti

C) İttihad ve Terakki Fırkası

D) Cumhuriyet Halk Fırkası

1 Mustafa Kemal, Selânik'te iken **İttihat ve Terakki** Cemiyetine üye oldu. Bu Cemiyet'in çalışmaları sonucu ülkede yeniden Meşrutiyet ilan edildi.

2 Ancak bir süre sonra **Meşrutiyet karşıtları** İstanbul'da ayaklanma çıkardılar. **31 Mart Vakası** adı verilen isyanı bastırmak için Selanik'te, **Hareket Ordusu** adıyla bir ordu hazırlandı.

3 Bu ordunun ismini Mustafa Kemal koydu. Kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı **Hareket Ordusu** İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı. Mustafa Kemal, İstanbul'daki görevini tamamladıktan sonra tekrar Selanik'e döndü (1909).

31 Mart Vakası

Mustafa Kemal, Hareket Ordusu subayları ile, 1909

Hareket Ordusu askerleri Taksim'de

İSTANBUL

SELANİK

31 MART

31 Mart Vakası denilen olay 13 Nisan 1909'da çıkmış olmasına rağmen bu olaya neden "*31 Mart Vakası*" adı verilmiş olabilir?

Rumî Takvim'e göre 31 Mart 1325'te (13 Nisan 1909) başladığı için bu adla anılmıştır.

Mustafa Kemal 1910 yılında orduyu temsilen

Picardie'de

(Pikardi) yapılacak askeri manevraları izlemesi amacıyla Fransa'ya gönderildi.

Balkan Savaşları sonrasında **Sofya Ataşe militerliğine** atandı (1913). Sofya'da iken Batı'daki kalkınmanın sebeplerini araştırdı.

MUSTAFA KEMAL BURADA UÇAKLARIN GELECEKTEKİ ÖNEMİ VE ROLÜNÜ KAVRAMIŞTIR

FRANSA

Mustafa Kemal Picardie'de,

BULGARİSTAN
Sofya, Bulgaristan

1
Mustafa Kemal, 31 Mart Vakası'ndan sonra subayların siyasete karışmasının tehlikelerini sezmişti. Subaylar arasında yayılan particilik düşüncesi orduda düzen ve disiplinin bozulmasına neden olmuştu.

ORDU X SİYASET

2
Mustafa Kemal bu durumun gelecekte, vatanın bekası için tehlikeli sonuçlar doğurabileceğini görmüştü. Bu nedenle ordunun siyasetten uzak durması gerektiği yönündeki düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşmıştı.

3
Nitekim Balkan Savaşları sırasında Mustafa Kemal'in öngöruları gerçekleşmiş ve ordumuz büyük bir felaketle karşılaşmıştır.

MEB EKİM 2018 ÖRNEK SORUSU

Mustafa Kemal, 31 Mart Vakası'ndan sonra subayların siyasete karışmasının tehlikelerini sezmişti. Subaylar arasında yayılan partcilik düşüncesi orduda düzen ve disiplinin bozulmasına neden olmuştu. Mustafa Kemal bu durumun gelecekte, vatanın bekası için tehlikeli sonuçlar doğurabileceğini belirtmişti. Bu nedenle ordunun siyasetten uzak durması gerektiği yönündeki düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşmıştı. Nitekim Balkan Savaşları sırasında Mustafa Kemal'in öngörülleri gerçekleşmiş ve ordumuz büyük bir felaketle karşılaşmıştır.

Bu metinden Mustafa Kemal'in hangi kişisel özelliği çıkarılabilir?

A) İleri görüşlülüğü

B) Eğitimciliği

C) İdealistliği

D) Sabırlılığı

TRABLUSGARP SAVAŞI

GARP OCAKLARI SÖNERKEN
(1911 - 1912)

SÖMÜRGEÇİLİK YARIŞI

İtalya

Yunanistan

Os

Osmanlılar Kuzey Afrika'daki Trablusgarp, Tunus ve Cezayir için "garp ocakları" tabirini kullanırlardı. Tunus ve Cezayir Fransa tarafından işgal edilmiş, Osmanlı Devleti'nin elinde Trablusgarp kalmıştı.

Siyasi birliğini geç tamamladığı için sömürge yarışında geride kalan İtalya, gelişen sanayisine ham madde ve pazar bulabilmek için Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a saldırdı (29 Eylül 1911).

Tunus
(Fransa)

Trablus

İtalyan askerleri Trablus'a yapılan çıkartma sırasında. (Ekim 1911)

Trablusgarp
(Osmanlı İmparatorluğu)

Bingazi

Derne

Tobruk

Mısır
(İngiltere)

SON TOPRAKLAR

İtalya: Trablusgarp'a saldırırken Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp halkını medeniyet nimetlerinden mahrum bıraktığını, İtalyan Hükûmetinin buna daha fazla sessiz kalamayacağını gerekçe göstermiştir. Sizce bu gerekçe inandırıcı mıdır?

BAHANE

Aşağıda Trablusgarp Savaşı'nı anlatan harita verilmiştir. Haritadan hareketle soruları cevaplayınız.

İtalya kendisine hedef olarak neden Trablusgarp'ı seçmiş olabilir?

Osmanlı Devleti Trablusgarp'ı savunurken bazı zorluklarla karşılaşmıştır. Bu zorlukların nedenleri ne olabilir?

1
Mustafa Kemal ve bir gurup genç Osmanlı subayı, **gizlice** Trablusgarp'a gittiler. Mustafa Kemal önce vapurla Mısır'ın İskenderiye şehrine, oradan da "*Mustafa Şerif*" takma adıyla bir gazeteci olarak Trablusgarp'a geçti.

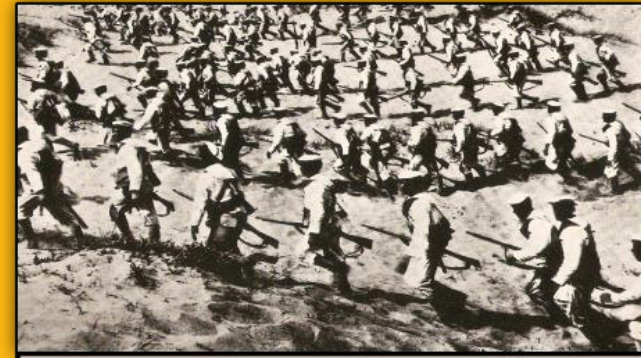
Trablusgarp'a geçen Mustafa Kemal ve Enver Paşa gibi subaylar yerli halkı **teşkilatlandırarak** onları İtalyanlara karşı direnişe geçirdiler.

3
Derne ve Tobruk'ta uygulanan bu taktik başarılı oldu. İtalyanlar sahil şeridinden öteye geçemediler.

NOT: Mustafa Kemal'in bölgeye savaş için gitmesi onun vatanseverliğine güzel bir örnektir.

4
Vatan mutlaka selamet bulacak. Millet mutlaka mesut olacaktır. Çünkü kendi selametini, kendi saadetini memleketin ve milletin selamet ve saadeti için feda edebilen vatan evlatları çoktur.

Mustafa Kemal Atatürk / Trablusgarp

İtalyan askerleri Trablus'a yapılan çıkartma sırasında. (Ekim 1911)

TRABLUSGARP
SAVAŞI
TEMSİLİ RESİM

İtalya 1911'de Trablusgarp'a saldırdığında Mustafa Kemal gönüllü olarak bölgeye gitmiş ve bölge halkını İtalyanlara karşı örgütleyerek önemli başarılar elde etmiştir.

Verilen bilgide Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine değinilmiştir?

A. Teşkilatçılık

B. Akılcılık

C. İleri görüşlülük

D. Barışçılık

1

Trablusgarp'ta direniş karşı başarılı olmayan İtalya Osmanlı Devleti'ni baskı altında tutmak amacıyla On İki Ada'ya saldırdı.Çanakkale Boğazı'nı abluka altına aldı.

Trablusgarp Savaşı devam ederken **Balkanlarda da savaş çıktı.** Böylelikle iki ateş arasında kalan Osmanlı Devleti, İtalya ile olan savaşını sonlandırmak zorunda kaldı.

2

İmzalanan Uşi Antlaşması (18 Ekim 1912) ile

01

ELVEDA TRABLUSGARP

Trablusgarp İtalya'ya bırakıldı ancak Trablusgarp halkının dinî yönden Osmanlı halifesine bağlı kalması kabul edildi.

02

KUZZEY AFRIKA

Böylece Osmanlı Devleti, Yavuz Selim Devri'nde ayak bastığı Afrika kıtasından tamamen çekildi.

03

ON İKİ ADA

On İki Ada ise geçici olarak İtalyanlara bırakıldı.

Uşi Antlaşması gereği, İtalya'nın savaşta işgal ettiği On İki Ada'yı Osmanlı Devleti'ne gerivermesi gerekiyordu. Osmanlı yönetimi, Yunan işgalinden çekindiği için adaların Balkanlardaki savaş bitene kadar İtalya'da kalmasını istedi. Ancak İtalya bu adaları bir daha Osmanlı Devleti'ne iade etmedi.

TECRÜBE

Mustafa Kemal Trablusgarp'ta vatan savunmasına dair ilk tecrübesini ve ilk askerî başarısını yaşamış, bu tecrübesini Çanakkale Savaşı'na ve Millî Mücadele'ye de aktarmıştır.

Mustafa Kemal bundan sonra görev aldığı tüm cephelerde başarılı olmuştur.

İLK ASKERİ BAŞARI

MEB ARALIK 2019 ÖRNEK SORUSU

Verilen haritaya göre İtalya ile ilgili,

I. Akdeniz'deki hakimiyet alanını genişletmek istemiştir.

II. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü bozmuştur.

III. Kuzey Afrika topraklarını egemenliği altına almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III

Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'ı İtalya'ya karşı savunmakta zorluk yaşamasının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtalya'nın Balkan devletlerinden destek alması

B) Trablusgarp halkının İtalyanlarla birlikte hareket etmesi

C) Balkanlarda azınlık isyanlarının çıkması

D) Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp ile kara bağlantısının kalmaması

Örnek Soru

I. Mustafa Kemal'in tarih sahnesine çıktığı ilk olaydır.

II. Mustafa Kemal ilk askeri başarısınıile elde etmiştir.

Verilen bilgilerde.....ile boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A. Sofya Atışeliği
Kafkas Cephesi

B. 31 Mart Olayı
Trablusgarp Savaşı

C. Çanakkale Cephesi
31 Mart Olayı

D. Suriye Cephesi
Sofya Atışeliği

BALKAN SAVAŞLARI: BİR FACIANIN HİKÂYESİ

Bazı Tarihçiler, XIX. yüzyılda Balkanları tanımlamak için "*barut fiçisi*" tabirini kullanmışlardır. Bunun nedeni sizce ne olabilir

I. Balkan Savaşı başladığında Avusturya ve Rusya bir bildiri yayınlayarak "*savaşın sonucu ne olursa olsun sınır değişikliğine razı olmayacaklarını*" ilan ettiler. Bunun nedeni sizce ne olabilir?

İKİ YÜZLÜ POLİTİKA

Balkan Devletlerinin birleşerek Osmanlı Devleti'ne karşı isyan etmelerinde Rusya'nın kışkırtmaları ve Balkanları ele geçirmek amacıyla izlediği "*panslavizm*" politikası etkili olmuştur.

Trablusgarp Savaşı devam ederken Osmanlı Devleti'nin Balkan topraklarını ele geçirmek isteyen *Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ*, Rusya'nın teşvikiyle birleşerek Osmanlı Devleti'ne saldırdılar (8 Ekim 1912).

I. Balkan Savaşı olarak tarihe geçen bu olay, Osmanlı Devleti açısından felaketle sonuçlandı. Orduya siyaset karışmış ve subaylar *İttihatçılar* ve *İtilafçılar* olarak iki siyasi gruba ayrılmıştı.

**SIYASET
ORDU**

Ordumuzun **ulaşım ve ikmal** hatları da yeterli değildi.

Particilik yapan subaylar arasında irtibat ve iş birliği zayıftı.

Tüm bunların etkisiyle küçük Balkan devletlerine karşı yeterince mücadele edilemedi. Kayıplar veren ordumuz **geri çekilmeye** başladı.

Devletimize başkentlik yapmış, medeniyetimizin şaheserlerinden Selimiye Camisinin de bulunduğu sembol şehir **Edirne** Bulgarların eline geçti.

İlerleyen Bulgar kuvvetleri İstanbul sınırına dayandı. Başkent de tehdit altında kalınca Osmanlı yöneticileri barış istediler.

Mustafa Kemal; "Ordunun siyasetten uzak durması" yönündeki düşüncesini ne zaman edinmiştir?

A) Selanik Askeri Rüştiyesinde, arkadaşlarıyla sohbet ederken

B) Sofya'da Türkler'in sorunlarıyla ilgilendiği sırada

C) Manastır Askeri İdadisindeki öğretmenleriyle görüşmelerinde

D) Balkan Savaşları'nın siyasi nedenlerle kaybedilmesi üzerine

LONDRA ANTLAŞMASI

Bu antlaşma ile Midye-Enez hattının batısındaki Balkan toprakları -Edirne dâhil olmak üzere- kaybedildi.

Savaşın yarattığı kargaşadan faydalanan Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti.

Not: Arnavutluk, Osmanlı Devleti'nden ayrılan son Balkan devleti oldu.

Londra'da barış görüşmeleri *devam ederken* İttihatçı subaylardan Enver Paşa, yanındaki askerlerle hükûmetin toplantı yaptığı salonu bastı ve Sadrazam'ı istifaya zorladı (23 Ocak 1913). Tarihe Bâb-ı Âli Baskını diye geçen bu olaydan sonra *devletin yönetimi* İttihatçıların kontrolüne geçti.

DEVLETİN KONTROLÜ

GÜÇ SAVAŞI

2. PERDE: EDİRNE'YE SELAM OLSUN

Balkan devletleri Osmanlı Devleti'nden aldıkları toprakları paylaşırken anlaşmazlığa düştüler. Bulgaristan'ın en fazla payı alarak Ege Denizi'ne ulaşması, diğer Balkan devletlerinin özellikle de Yunanistan'ın tepkisine neden oldu.

1

Kısa bir süre sonra Balkan devletleri kendi aralarında savaşımaya başladılar (29 Haziran 1913) **II. Balkan Savaşı** diye tarihe geçen bu savaşta bir yanda Bulgaristan diğer yanda Sırbistan, Yunanistan ve Karadağ vardı. Kargaşadan yararlanmak isteyen Romanya ile Edirne'yi geri almak isteyen Osmanlı Devleti de Bulgaristan'a savaş açtı.

2

Enver Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Edirne'yi Bulgarlardan geri aldı. Tüm cephelerde zor duruma düşen Bulgaristan yenilgiyi kabul etmek zorunda kaldı.

3

ANLAŞMAZLIK

I. BALKAN SAVAŞI'NA KATILMAYIP, II. BALKAN SAVAŞI'NA KATILAN DEVLET ROMANYA'DIR.

Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasında imzalanan İstanbul Antlaşması (29 Eylül 1913) ile

Edirne ve Kırklareli geri alındı.

Meriç Nehri, Osmanlı-Bulgaristan sınırı olarak kabul edildi.

Bulgaristan'da kalan Türklerin kültürel ve dinî hakları güvence altına alındı.

YUNANISTAN İLE DE ATINA ANTLAŞMASI İMZALANDI.

Bu antlaşma ile Girit adası Yunanistan'a bırakıldı.

Yunanistan'da kalan Türklerin hakları koruma altına alınmaya çalışıldı.

Bu savaşlar sonucu Balkanlardaki altı yüz yıllık Türk hakimiyeti sona erdi.

Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşlarında küçük Balkan devletlerine yenilmesi devletin itibarını hem içte hem dışta önemli ölçüde azalttı.

Kaybedilen Balkan topraklarından Anadolu'ya büyük bir göç dalgası yaşandı.

GÖÇ HİKAYELERİ

AŞAĞIDA I. BALKAN SAVAŞI ÖNCESİNDE VE SONRASINDA OSMANLI DEVLETİ VE BALKAN ÜLKELERİNİ GÖSTEREN HARİTALARA YER VERİLMİŞTİR.

I. Balkan Savaşı öncesinde Balkanlar

I. Balkan Savaşı sonrasında Balkanlar

Bu haritalara göre I. Balkan Savaşı'nın sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sırbistan, Karadağ ve Yunanistan, sınırlarını genişletmiştir.
- B) Karadağ'ın Osmanlı Devleti ile kara bağlantısı kalmamıştır.
- C) Osmanlı'nın Balkanlardaki tek sınır komşusu Bulgaristan olmuştur.

Osmanlı Devleti Avrupa kıtasındaki topraklarının tamamını kaybetmiştir.

**MEB ARALIK 2018
ÖRNEK SORUSU**

MEB KASIM 2018

ÖRNEK SORUSU

Balkan Savaşları sonucunda Balkanlardaki Türk hâkimiyeti sona erdi. Kaybedilen Balkan topraklarından Anadolu'ya büyük bir göç dalgası yaşandı. Yunanistan ve Bulgaristan'da kalan Türklerin kültürel ve dinî hakları antlaşmalarla güvence altına alındı.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'daki Türk nüfusu artmıştır.
- B) Balkanlarda Türk varlığı sona ermiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nin sınırları daralmıştır.
- D) Balkanlarda Müslüman nüfus azalmıştır.

I. Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurması

II. Trablusgarp'taki halk direnişini örgütlemesi

III. Selanik'teki Askeri Rüştiyesi'nde öğretmen tarafından "Kemal" ismi verilmesi

Yukarıdakilerden hangileri Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı'ndaki liderliğinin işaretleri olarak kabul edilebilir?

A) I ve II.

B) I ve III.

C) II ve III.

D) I, II ve III

MUSTAFA KEMAL SOFYA'DA

Mustafa Kemal, Balkan Savaşlarından sonra 1913 yılında **Sofya Ataşemiliterliği (askeri elçilik)** görevine atandı. Bu görevi esnasında **yarbaylık** rütbesine terfi etti. Ataşemiliterlik görevi Ocak 1915 tarihinde sona erdi.

**ASKERİ
ELÇİLİK**

**PARLAMENTER
YÖNETİMİ**

Bu görevi sırasında Mustafa Kemal **Bulgaristan Meclisi'ni incelemiş parlamenter yönetimi yakından tanımıştır.** Ayrıca Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sorunlarıyla da yakından ilgilenmiştir.

**SOFYA'DA KIYAFET BALOSUNDA
YENİÇERİ KIYAFETİYLE.**

ŞAMDA 5.ORDU KURMAY YÜZBAŞI

31 MART
İSYANI

TRABLUSGARP
SAVAŞI

I.BALKAN
SAVAŞI

II.BALKAN
SAVAŞI

SOFYA
ATAŞEMİLERLİĞİ

Mustafa Kemal *Balkan Savaşları*
sırasında 1912 yılında *Gelibolu*
Yarımadasında görev almıştır.

DOĞRU

YANLIŞ

Mustafa Kemal birçok cephede görev yapmıştır. Bu cephelerde gösterdiği başarılar onun kişilik özelliklerini gelişmesine katkı sağlamıştır.

Trablusgarp savaşı İtalyanlar ile yapılan Uşi Antlaşmasıyla sona ermiştir.

Trablusgarp Savaşı Mustafa Kemal'in ilk siyasi başarısıdır.

II. Balkan Savaşıyla Osmanlı Devleti, Edirne ve Sofya topraklarını Bulgaristan'dan geri almıştır.

Trablusgarp, Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da kaybettiği son toprak parçasıdır.

Mustafa Kemal Selanik Askeri ateşe militerliği görevinde iken Yunanistan meclisindeki parlamenter yönetimi yakından tanımıştır.

I. Balkan Savaşı'nda Balkan devletleri birleşerek Osmanlı Devleti'ne savaş açmıştır.

31 Mart Olayı Meşrutiyet yönetimini ortadan kaldırmak amacıyla çıkartılan bir isyandır.

1

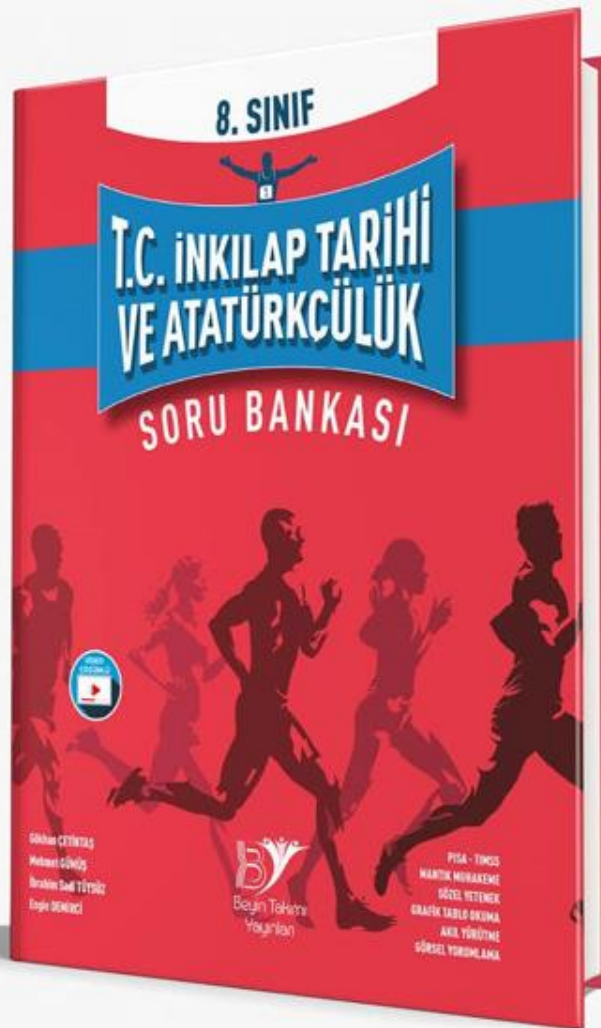
8

15

22

6

13

20

27

7

14

21

28

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

SORU BANKASI

Kazanım Sifresi

Her kazanım ile ilgili sınavlarda nasıl sorular çıkacağı veya çıkabileceği hakkında bilgi verilir. Bu soruların çözüm taktikleri anlatılır.

Çıkmış Sorular

Her kazanımın yanında çıkmış sorular ve çözümleri bulunur. Çözümlerde sorunun hangi taktikle çözüldüğü anlatılır.

Kazanım Testleri

Her kazanım için ayrı ayrı bulunan testler konunun pekiştirilmesini sağlar.

Ünite Testleri

Ünite sonlarında bulunan ünite testleri birkaç kazanımın birlikte bulunduğu soruları içermektedir. Öğrencilerin birden fazla bilgiyi birlikte kullanabilmesi amaçlanmıştır.

Akıllı Tahtaya Uyumlu
Rehberlik İveleri

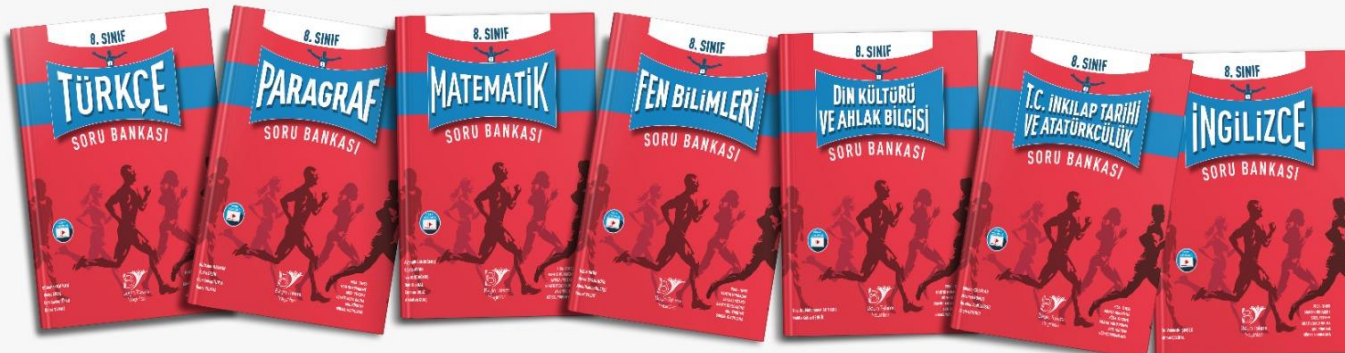
ÜNİTE SAYISI
7

TEST SAYISI
76

KAZANIM SAYISI
39

SORU SAYISI
765

Beyin Takımı
Yayıncılık

Beyin Takımı
Yayıncılık